

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH
BUDĚJOVICÍCH**

Ekonomická fakulta

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2008

Markéta Kohárová

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta
Katedra řízení

Studijní program: 6208 N Ekonomika a management
Studijní obor: Strukturální politika EU a rozvoj venkova

Rozvoj nabídky produktů cestovního ruchu na Prachaticku

Vedoucí diplomové práce
Dr. Ing. Dagmar Škodová Parmová

Autor
Markéta Kohárová

2008

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Rozvoj nabídky produktů cestovního ruchu na Prachaticku“ zpracovala samostatně. Použitou literaturu a podkladové materiály uvádím v příloženém seznamu literatury.

V Písku 23. 4. 2008

Markéta Kohárová

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji vedoucímu práce Dr. Ing. Dagmar Škodové Parmové za odborné rady a konzultace, které mi poskytla.

Obsah

Úvod.....	7
1. Vymezení cestovního ruchu, volného času a animace	9
1. 1 Charakteristika cestovního ruchu.....	9
1. 2 Typologie cestovního ruchu.....	10
1. 3 Atraktivita cílových míst cestovního ruchu.....	13
1. 4 Maslowova pyramida potřeb.....	14
1. 5 Sport jako součást cestovního ruchu.....	15
1. 6 Volný čas a animace.....	16
1. 7 Všeobecné požadavky na animátora.....	19
1. 8 Volný čas a animace ve světě a České republice.....	19
1. 9 Trendy cestovního ruchu.....	20
2. Cíle a metodika.....	21
3. Město Prachatice a jeho postavení v cestovním ruchu.....	22
3. 1 Charakteristika lokality.....	22
3. 2 Infrastruktura a suprastruktura cestovního ruchu na Prachaticku.....	23
3. 2. 1 Ubytovací kapacity	23
3. 2. 2 Stravovací zařízení.....	24
3. 2. 3 Doprava.....	24
3. 2. 4 Poloha, krajina a životní prostředí	25
3. 2. 5 Kulturně historické památky.....	26
3. 2. 6 Kulturní zařízení, kulturní a jiné akce	26
3. 2. 7 Výstavy, veletrhy	27
3. 2. 8 Sportovní zařízení a akce.....	27
3. 2. 9 Informační centrum Prachatice.....	28
3. 2. 10 Prachatice pro osoby s handicapem	29
3. 2. 11 Hraniční přechody.....	29
3. 3 Cestovní ruch na Prachaticku dle motivace k účasti na turismu.....	30
3. 3. 1 Sportovně-rekreační cestovní ruch	30
3. 3. 2 Kulturně poznávací cestovní ruch.....	33
3. 3. 3 Cestovní ruch s náboženskou orientací.....	36
3. 3. 4 Cestovní ruch se vzdělávacími motivy	36
3. 3. 5 Cestovní ruch se společenskými motivy.....	37

3. 3. 6 Cestovní ruch zdravotně orientovaný	37
3. 3. 7 Cestovní ruch orientovaný na poznávání přírodního prostředí.....	38
3. 3. 8 Cestovní ruch s dobrodružnými motivy.....	41
3. 3. 9 Cestovní ruch s profesními motivy	41
3. 4 Volný čas a animace na Prachaticku.....	42
3. 4. 1 Hotel Albatros.....	42
3. 4. 2 Hotel Koruna.....	43
3. 4. 3 Hotel Park	44
3. 4. 4 Hotel Parkán	44
3. 4. 5 Hotel Saturn	45
3. 4. 6 Zhodnocení nabídky hotelů z pohledu využití volného času.....	45
3. 5 SWOT analýza – postavení Prachatic v cestovním ruchu	45
3. 6 SWOT analýza – cílové segmenty trhu	48
3. 7 Shrnutí nejdůležitějších výsledků	50
4. Návrhová část – atraktivita pro volný čas.....	52
4. 1 Obecné návrhy na zlepšení	52
4. 2 Nové atraktivita	52
4. 2. 1 Nordic Walking.....	52
4. 2. 2 Wellness pobyty.....	53
4. 2. 3 In – line skating.....	54
4. 2. 4 Záživnější cykloturistika.....	54
4. 2. 5 Více dobrodružství.....	54
4. 3 Balíčky služeb pro cílové segmenty trhu	44
Závěr.....	60
Summary.....	62
Seznam použité literatury	63

ÚVOD

Cestování se stalo v posledních letech neodmyslitelnou součástí života lidí. Cestovní ruch samotný je brán jako významný fenomén, který přispívá k rozvoji v globálu, ale především i v samotných destinacích.

Faktem zůstává, že turismus by nemohl být realizován bez složky volného času. Dnešní moderní společnost si však žádá stále více, už nestačí pouhá účast na cestovním ruchu a pouhý pocit „mít volný čas“. Lidé stále více touží po novém, chtějí se bavit, objevovat, rozvíjet, překonávat sami sebe, zdokonalovat se a to vše během volného času a především volného času, který využívají k dovolené. Z tohoto důvodu je velmi důležité vytvářet atraktivní a lákavou nabídku dané lokality cestovního ruchu, která dokáže uspokojit co největší tržní segment.

Diplomová práce „Rozvoj nabídky produktů cestovního ruchu na Prachaticku“ je zaměřena na atraktivitu cestovního ruchu a především na využití volného času. Záměrem diplomové práce je podpořit domácí cestovní ruch v lokalitě, která má vzhledem k poloze a okolí velmi dobré podmínky pro celkový rozvoj cestovního ruchu. Jihočeské okresní město Prachatice, zůstává v pozadí svých jihočeských konkurentů, přestože se snaží být jejich plným a rovnocenným partnerem na trhu cestovního ruchu.

Proto je cílem diplomové práce a jejích návrhů dokázat v praxi doopravdy pomoci a přispět samotnému městu. Dílčím cílem bylo vytvořit pro účastníky cestovního ruchu na Prachaticku nové atraktivitu pro volný čas a tím přispět k celkovému zlepšení nabídky turismu ve vybrané lokalitě. Za účelem naplnění cíle práce, bylo nutné zhodnotit současnou nabídku, zjistit potenciál cestovního ruchu, současné možnosti využití volného času a na základě výsledků navrhnout nové atraktivitu pro volný čas. Zkoumána byla také infrastruktura a suprastruktura cestovního ruchu na Prachaticku. Samotné město Prachatice, jeho okolí, historie a rozmanitá atmosféra činí z celého regionu předpoklad pro strávení příjemné dovolené, což je základním faktorem toho, aby zde mohl být cestovní ruch dále rozvíjen a služby v oblasti cestovního ruchu zkvalitňovány a zlepšovány. Region je sám o sobě atraktivním místem pro trávení dovolené a i přesto jsou zatím na trhu nedostatky, jejichž eliminace a práce s nevyužitým potenciálem může zájem o destinaci mnohonásobně zvýšit.

Diplomová práce je rozdělena do čtyř částí. V první, literární rešerši, zaměřené na vymezení základních pojmů, jmenovitě cestovní ruch, volný čas a animace, jsou prostudovány a využity zejména literární prameny, doplněné o informace dané lokality. Druhá část pojednává o cílech a metodikách. Ve třetí části, je oblast Prachaticka zkoumána z pohledu jednotlivých motivačních forem účasti na turismu a následně vyhodnocena SWOT analýzou - postavení Prachatic v cestovním ruchu, SWOT analýzou zaměřenou na cílové segmenty trhu. Čtvrtá část se zabývá zjištěnými problémy a navrhuje nové atraktivita a produkty, jejichž cílem by mělo být přispění ke zvýšení návštěvnosti lokality a využití nových možností volného času.

Během zpracování diplomové práce byly využívány jako hlavní zdroj informací zejména odborné publikace, internetové stránky, informační materiály města Prachatic a údaje Informačního centra Prachatic.

1. VYMEZENÍ CESTOVNÍHO RUCHU, VOLNÉHO ČASU A ANIMACE

Cestovní ruch lze považovat za jeden z nejvýznamnějších fenoménů tohoto století, který se neustále rozšiřuje. Následující subkapitoly tento fenomén charakterizují, představují jeho jednotlivé formy a samozřejmě i závislost na volném čase, bez něhož by cestování nemohlo být uskutečněno.

1. 1 CHARAKTERISTIKA CESTOVNÍHO RUCHU

„Cestovní ruch je odvětvím národního hospodářství, které se velmi rychle rozrůstá v celém světě. Tento nárůst je umožněn rozvojem dopravy, spojů a informatiky. Služeb cestovního ruchu využívají hlavně obyvatelé zemí s vysokou životní úrovní, k níž patří i dostatek volného času. V ekonomickém pohledu představuje cestovní ruch národohospodářské odvětví úseku služeb, které se zabývá cestováním a s ním spojeným ubytováním, informačními službami. Tyto služby lze rozdělit do dvou hlavních skupin. Za první jsou to služby základní, zahrnující přemísťování, ubytování, stravování a za druhé, jde o služby doplňkové, které jsou spojené s využíváním atraktivních míst. Jsou základním motivem k účasti na cestovním ruchu. Jedná se například o služby sportovní, rekreační, lázeňské, společensko-kulturní, průvodcovské.

Cestovní ruch se zároveň stal již neodmyslitelnou součástí dnešní moderní společnosti. V rámci cestovního ruchu se každoročně dává na celém světě do pohybu obrovské množství lidí, kteří zpravidla ve svém volném čase opouštějí dočasně místa svého stálého bydliště za účelem rekreace, poznání, styku s lidmi a z celé řady dalších důvodů. Vůdčím motivem tohoto pohybu a pobytu je záměrná změna prostředí, jež umožňuje člověku uspokojit některé z jeho potřeb, například potřeby odpočinku, klidu, pohybu, poznání, kulturních a estetických zážitků, změny místa, seberealizace a další, pro jejichž uspokojení neposkytuje místo běžného životního prostředí (místo jejich bydliště) dostatek možností a příležitostí nebo neumožňuje dostatečnou kvalitu jejich uspokojení. Účast na cestovním ruchu se tak stává výrazem určitého jednání člověka, ve kterém se odrážejí jeho potřeby, zájmy, cíle, úmysly, tak i podmínky pro jejich realizaci. Cestovní ruch se stále více stává i výrazným ekonomickým fenoménem. Je neodmyslitelnou součástí tvorby hodnot, které ve svém komplexním vyjádření představují hrubý domácí

produkt, součástí tvorby ekonomických zdrojů státních, komunálních, individuálních. Je součástí makroekonomické kategorie trh, a to jak na straně nabídky, tak poptávky.

Mezi základní rysy cestovního ruchu patří dočasnost změny místa stálého bydliště (a dočasnost pobytu mimo něj), nevýdělečný charakter cesty a pobytu (jsou obvykle realizovány ve volném čase) a vztahy mezi lidmi (jež cestovní ruch vyvolává).¹

1. 2 TYPOLOGIE CESTOVNÍHO RUCHU

Cestovní ruch lze členit z různých hledisek, v závislosti na tom, jak se projevuje v reálné konkrétní podobě. Kritéria pro členění jsou především motivace na účasti cestovního ruchu, místo realizace, vztah k platební bilanci, délka pobytu, způsob zabezpečení cesty a pobytu, počet účastníků, způsob financování, věk účastníků, převažující prostředí pobytu a další. Vzhledem k tématu diplomové práce lze za nejdůležitější členění turismu považovat důvody motivace účasti na cestovním ruchu. V následujícím členění jsou uvedeny základní typy cestovního ruchu společně s možnostmi jejich využití na Prachaticku.

Typy cestovního ruchu dle převažující motivace na účasti cestovního ruchu:

Rekreační cestovní ruchu – představuje nejširší účast obyvatelstva na cestovním ruchu. Je realizován obvykle ve vhodném rekreačním prostředí, jehož příznivé účinky jsou využívány v zájmu reprodukce fyzických a duševních sil člověka. Rekreační cestovní ruch je obvykle spojen s aktivním pobytem v přírodě a uplatněním celé řady sportovních aktivit, her, zájmů, zálib, koníčků. Určitým specifickým typem rekreačního cestovního ruchu je i chataření a chalupaření. Prachatice nabízí široké možnosti uplatnění tohoto typu cestovního ruchu. Nabízí velmi vhodné podmínky pro pobyt v přírodě a sportovních aktivit.

Kulturně poznávací cestovní ruch – je zaměřený především na poznávání historie, kultury, tradic a zvyků vlastního i jiných národů. Plní významnou výchovně vzdělávací funkci a přispívá k rozšíření kulturně společenského rozhledu obyvatelstva. Zahrnuje především návštěvu: kulturně historických památek (hradů, zámků, staveb lidové architektury a dalších kulturně historických objektů), kulturních zařízení (muzea,

---

¹ MALÁ, V.: Cestovní ruch (Vybrané kapitoly). VŠE, Praha 1999

galerie, obrazárny, knihovny a další), kulturních akcí (divadelní představení, festivaly, folklórní a lidové slavnosti), ale i návštěvu tzv. kulturní krajiny (parky, zahrady) a další. Město Prachatice bylo v roce 1981 vyhlášeno městskou památkovou rezervací a v roce 2002 historickým městem roku. Vděčí za to bohaté historii spjaté především se Zlatou stezkou a historickému renesančnímu jádru. Pořádá se zde několik kulturních akcí ročně, milovníci historie mohou navštívit prachatické muzeum a další kulturní instituce.

Cestovní ruch s náboženskou orientací – je označován jako náboženský cestovní ruch či poutní turistika, kde hlavním motivem je návštěva poutních a posvátných míst a návštěva církevních památek. Jen na území jižních Čech je z hlediska náboženského cestovního ruchu pro Prachatice velká konkurence. Vzhledem k bohaté historii se i zde nachází církevní památky, přesto zde lze tento typ cestovního ruchu využít spíše v souvislosti s jiným.

Cestovní ruch se vzdělávacími motivy – cestování s cílem dalšího vzdělávání (něco se naučit či poznat). Tomu je výrazně přizpůsoben program cesty a pobytu, například zájezdy s výukou jazyků, různých sportovních disciplín, jógy, jízdy na koních nebo zájezdy do významných historických, archeologických, kulturních či vědeckých míst s odborným programem a odborným vedením, spojené často i s poskytováním odborných studijních materiálů. Možností využití cestovního ruchu se vzdělávacími motivy je široké. Záleží na konkrétním účelu pobytu. Prachatice nabízí dobré podmínky v podobě naučných stezek a historických památek.

Cestovní ruch se společenskými motivy – je orientovaný na společenské styky a komunikaci mezi lidmi a zahrnuje takové typy účasti na cestovním ruchu jako jsou například návštěvy přátel, příbuzných a známých, návštěvy různých společenských akcí a událostí. Do tohoto typu cestovního ruchu bývá často zařazován i klubový cestovní ruch. Představuje cíleně utvořené skupiny lidí, které spojují společné zájmy a záliby, případně obdobný styl trávení volného času. Pobyty v rámci klubového cestovního ruchu jsou charakteristické bohatou programovou náplní, vysokou mírou animace a celkově družným společenským životem.

Zdravotně orientovaný cestovní ruch – je zaměřen především na zdravotní prevenci, rehabilitaci, rekonvalescenci i léčení následků nemocí převážně v rámci pobytu

v lázních či jiných střediscích cestovního ruchu s příznivým zdravotním prostředím. Zahrnuje celou řadu zdravotně orientovaných aktivit, jako jsou rekondiční a zdravotně preventivně orientované pobyty zaměřené na posílení, udržení nebo obnovení fyzické či psychické kondice člověka. Tento typ cestovního ruchu sehrává důležitou úlohu ve zdravotním stavu obyvatelstva. Jeho význam stále roste v souvislosti se zvyšujícím se uvědoměním lidí v oblasti péče o vlastní zdraví a zdravý způsob života. Prachatice dosáhli velkého rozkvětu lázeňské péče na počátku 20. století. Jejich význam začal upadat během válek a po roce 1945 sloužily lázeňské objekty již jen rekreačním účelům a pro potřeby školství. Město však do budoucna počítá s obnovením lázeňské péče a znovuotevřením Lázní svaté Markéty. Nejen pro využití tohoto typu cestovního ruchu bude mít tato skutečnost zásadní vliv.

Sportovně orientovaný cestovní ruch – zahrnuje krátkodobé či dlouhodobější pobyty se sportovní náplní, zaměřené především na udržování a posilování zdraví a prohlubování morálních a volních vlastností člověka. V praxi nabývá zcela konkrétních forem dle druhů sportu, například horská či vysokohorská turistika, cykloturistika, vodní turistika, pěší turistika a řady dalších forem. Do tohoto typu cestovního ruchu bývá zařazováno takzvané sportovní diváctví, čili pasivní účast na různých sportovních akcích, pokud se jedná o jejich návštěvu mimo místo bydliště účastníků. Prachatice nabízí velmi dobré podmínky pro sportovně orientovaný cestovní ruch. Přední místo zaujímá cykloturistika, pěší turistika a běžecké lyžování.

Cestovní ruch orientovaný na poznání přírodního prostředí – je zaměřený především na poznání přírody a života v ní (fauny a flory). Zahrnuje například návštěvu přírodních rezervací, národních parků, chráněných krajinných oblastí, odlehlých, výjimečných nebo velkolepých přírodních atraktivit, vyznačující se svou jedinečností. Specifickým typem cestovního ruchu orientovaným na poznání přírody je ekoturistika, kde účastníci jsou vedeni k takovému chování v přírodním prostředí, které jeho hodnoty nenarušuje. Vyznačují se vysokou mírou pochopení, odpovědnosti, ohleduplnosti a etiky vůči přírodě a její ochraně, ta má v Prachaticích dlouholetou tradici a se svým okolím patří do širší oblasti Šumavy. Chráněná krajinná oblast Šumava začíná za jižním okrajem města, je obklopeno několika přírodními památkami a přírodními rezervacemi. Ve městě sídlí Centrum ekologické výchovy Dřípatka a další instituce, které se intenzivně věnují ochraně přírodního prostředí.

Cestovní ruch s dobrodružnými motivy – mnoho lidí v rámci účasti na cestovním ruchu vyhledává prioritně takové aktivity, které jsou spojeny s nebezpečím nebo otestováním svých fyzických i morálních vlastností v boji s přírodou. Dobrodružně orientovaní turisté vyhledávají intenzivní zážitky a poznání přírody, boj s ní, často spojen s nebezpečnými situacemi. Adrenalinové sporty nemají v Prachaticích silné zastoupení. Přesto zde zájemci nepřijdou zkrátka, Aeroklub Prachatice nabízí možnost tandemového seskoku padákem.

Cestovní ruch s profesními motivy – předchozí uvedené typy cestovního ruchu jsou v zásadě realizované ve volném čase jejich účastníků, cestovní ruch s profesními motivy je spojen s profesní činností a profesními zájmy a probíhá převážně v pracovním čase účastníků. Patří sem především obchodní cestovní ruch, kongresový cestovní ruch, cestovní ruch veletrhů a výstav a cestovní ruch specificky orientovaný. Kongresový cestovní ruch není v Prachaticích ještě zcela rozvinut, dostatečné kapacitní podmínky pro kongres se nachází pouze v jednom hotelu, který ovšem nemá dostatečnou ubytovací kapacitu.

1.3 ATRAKTIVITY CÍLOVÝCH MÍST CESTOVNÍHO RUCHU

Atraktivity jsou považovány za hlavní důvody účasti na cestovním ruchu. Zaujímají veškerý přírodní, kulturní a společenský potenciál daného místa. Jsou rozhodujícím motivem k účasti na cestovním ruchu a mohou vytvářet pracovní příležitosti. Následující výčet zahrnuje i část nabídky města Prachatice.

Atraktivity míst cestovního ruchu jsou tvořeny:

- Přírodní atraktivity - což jsou zejména geografická poloha, reliéf krajiny, horské útvary, nížiny, členitost terénu, rokliny, propasti. Prachatice se řadí do velmi lákavého regionu Šumava.
- Klimatické podmínky - jsou rozhodující pro časové využití atraktivit, v některých případech ovlivňují jejich vzhled a přístupnost. Prachatice patří do mírně teplého klimatického okrsku. Pouze nejvyšší polohy (nad 700 m nad mořem a výše) patří do chladné klimatické oblasti, převládají jihozápadní a západní větry.
- Vodstvo – moře, řeky, jezera, rybníky, přehradní nádrže, jiné vodní plochy.
- Flora a vegetační kryt - jde o lesní porosty, různá vegetační uskupení, úroveň kulturní krajiny, přírodní rezervace, ojedinělé objekty. Nejbližší okolí města je ideálním

prostředím pro seznamování s květenou a přírodou vůbec, například prostřednictvím naučných stezek.

- Fauna - doplněk krajiny, který zvyšuje její přitažlivost obecně a pro některé produkty je zvláště významný, například pro pozorování zvěře, safari, zoologické zahrady a rezervace, lov, rybolov. Šumava a Předšumaví je domovem celé řady druhů zvířat vázaných na lesní porosty a luční společenstva.
- Přírodní zvláštnosti - tvořené solitéry nebo malými seskupeními přírodních zvláštností stejného typu, například jeskyně, propasti, skalní útvary, vodopády, ponorné řeky.
- Přírodní léčivé zdroje - základní předpoklad pro rozvoj lázeňství, minerální léčivé vody a peloidy. Prachatice mají velmi dobré předpoklad pro znovuoživení lázeňství, především léčivé prameny.
- Kvalita životního prostředí - čistota ovzduší, vod. Oblast Prachaticka je ekologicky hodnotná a málo poškozená příroda a krajina s vysokou hodnotou životního prostředí a relativně nízké emisní zatížení krajiny.
- Kulturně historické aktivity - sem lze zařadit architektonické památky, kulturní zařízení, významná kulturní a historická místa spojená s historií země, technické památky a lidová umění. Jádrem města Prachatice nabízí několik historických památek, nechybí ani muzea a galerie.
- Organizované atraktivity - jako jsou festivaly a podobné slavnosti či setkání hudební, filmové, divadelní, folklórní slavnosti, sportovní akce, přehlídky, soutěže, veletrhy a výstavy, kongresy, konference, symposia. Nejznámější slavnosti v Prachaticích se konají každý rok v červnu a jde o slavnosti Zlaté stezky. Město pořádá i několik dalších akcí během roku.
- Sociální atraktivity, kterými se rozumí zejména způsob života lidí, tradice, zvyky, odívání, jazyk, nářečí, gastronomie, krajové speciality.

1. 4 MASLOWOVA PYRAMIDA POTŘEB

Cestovní ruch uspokojuje řadu lidských potřeb, potřeba poznávání nového prostředí, nových míst, kultur a lidí patří mezi nejdůležitější. Maslowova pyramida stanovuje pět základních lidských potřeb od nejnižší až po nejvyšší. Na samém vrcholu stojí potřeba seberealizace, kterou lidé mohou uskutečnit různými způsoby, jedním z nich je i cestování. Dalo by se říct, že záleží na každém člověku, jakým způsobem dochází k seberealizaci a zda vůbec tak činí. Seberealizaci lze rozdělit do dvou základních skupin, a to na seberealizaci duševní a tělesnou. Duševní seberealizace se dotýká

člověka vnitřně, může být uskutečněna například pomocí meditace a jógy. Tělesná seberealizace se opírá o kult těla, důležitou roli pozitivně ovlivňující život člověka zde hraje například sport. Jeho aktivní podoba je součástí zdravého životního stylu, a proto se stal neoddelitelnou součástí seberealizace, kterou lze uspokojovat v rámci cestovního ruchu a samozřejmě tedy o volném čase. Maslowova pyramida potřeb zaujímá na nejvyšší příčce potřebu seberealizace a dále potřebu uznání, potřebu sounáležitosti, potřebu jistoty a základní fyziologické potřeby.

1. 5 SPORT JAKO SOUČÁST CESTOVNÍHO RUCHU

Sport se dnes již stal nedílnou součástí cestovního ruchu a také využití volného času. V souvislosti s trendy cestovního ruchu, stále větší poptávkou po zdravém životním stylu a aktivním trávením dovolené, jeho význam roste. „Sport a cestovní ruch se intenzivněji začaly propojovat v posledních 40. letech. Počátky cestovního ruchu spojené se sportováním spadají do podstatně dřívějšího období. Mnozí je spojují především s rozvojem alpského lyžování v počátcích 20. století a s horskými regiony. S tímto vývojem se lze setkat pochopitelně i v České republice, kde se sportovní činnost spojená s pobýváním mimo bydliště odehrávala hlavně pod patronací Klubu českých turistů a Svazu lyžařů ČR. Zcela unikátní postavení v historii cestovního ruchu však má český tramping, který se odklonil od organizovaných forem pobytu v přírodě. Inspiroval se v životě dobyvatelů Ameriky a v literárních dílech popisujících život v kanadské a americké divočině. Vznikl však i jako reakce na život v těsných a nezdravých podmínkách velkých měst.“²

Mnoho lidí využívá k naplnění svých potřeb a uspokojení zájmů o sport služeb cestovního ruchu. Lidé sportem tráví víkend, dovolenou nebo cestují za sportovními událostmi, akcemi. „Pokud jsou náplní jejich cestování aktivity spojené se sportem lze hovořit o sportovním turismu. Podle Evropské charty o sportu a jedné z definic cestovního ruchu se za sportovní turismus považuje aktivita, která se uskuteční, když lidé cestují na jiné místo kvůli trávení volného času, aby projevili nebo zdokonalili své znalosti, aby zlepšili svou zdatnost, aby se prostřednictvím sportu pobavili nebo navázali a posílili sociální vztahy. Sportovní turismus je možné členit do několika forem, a sice aktivní, pasivní, příležitostný.“³ Sportovní turismus je aktivní, když

---

^{2,3} SLEPIČKOVÁ, I.: Sport a volný čas (Vybrané kapitoly). Univerzita Karlova v Praze. Praha 2005

hlavním cílem cesty je provozování sportu (lyžařský zájezd, hraní golfu, vodní turistika). Pasivní turismus znamená cestování za sportovní událostí (divácký sport). Jestliže někdo cestuje za jiným cílem než sportovním a během této cesty se příležitostně sportu věnuje, hovoří se o příležitostném sportovním turismu. Sportovní cestovní ruch lze provozovat individuálně i ve skupinách, neorganizovaně i s využitím částečných či komplexních služeb cestovních kancelářů, rekreačních a sportovních zařízení i služeb poskytovaných pod hlavičkou obcí a měst. Možnostmi sportovního vyžití na Prachaticku se zabývá analytická část.

1. 6 VOLNÝ ČAS A ANIMACE

Animace je využívána v rámci volného času, jde o doplňkovou službu cestovního ruchu, se stále větším významem. Láká účastníky cestovního ruchu, vytváří nové a zábavnější programy, zpestřuje a obohacuje dovolenou. Služby volného času mohou být sportovní, společenské, zábavní, rekreační a jiné. Pojem animace je úzce spojen s jejich poskytováním.

„Vysvětlení volného času, jeho podstaty a významu je možné ze tří pohledů – subjektivního, objektivního a syntézy obou, tj. celostního neboli holistického. Volný čas lze v kombinaci uvedených přístupů chápat jako záležitost svobodné volby, jako časový prostor, formu činnosti, symbol sociálního statusu, sociální nástroj a funkci sociálních skupin životního stylu. Holistické pojetí volného času lze považovat za nejvhodnější. Umožňuje pochopit nejen kolik času pro své záliby a zájmy lidé mají, ale i důvody a souvislosti, proč tráví svůj volný čas určitým způsobem. Přibližuje zároveň principy, na nichž je třeba stavět při získávání lidí pro aktivní trávení volného času, jehož součástí by měl být i sport a s ním přinášení pozitivních hodnot.“⁴ Volný čas je velice různorodou záležitostí. Mnohdy se stírá i uměle stanovená hranice mezi prací a volným časem. „K tomu, aby se jednalo o volný čas, musejí být současně splněny čtyři podmínky: v danou chvíli jedinec nemá vůči ničemu a nikomu žádné povinnosti, prováděná činnost je výsledkem svobodného výběru, činnost přináší uspokojení a v dané kultuře je prováděná činnost považována za činnost ve volném čase.“⁵

---

^{4,5} internet: <http://www.tf.jcu.cz/cz-lmenu/katedry/pedag/main>

Volný čas plní v životě člověka řadu funkcí. Jedná se o úlohu instrumentální, humanizační a zábavnou. Instrumentální funkci začala být věnována pozornost v období rozvoje kapitalismu v počátcích 19. století. Se změnou stylu řízení práce v průmyslové výrobě se ukázalo, že pokud má být dosaženo vysoké úrovně produktivity, je nutné zajistit pracovníkům dostatek možností regenerovat jejich síly. Práce začala být lépe strukturována a organizována. Obdobně se posléze začalo přistupovat i k volnému času. Pod humanizační funkci lze zahrnout hlavně výchovné, vzdělávací a socializační možnosti volného času. Vzdělávání a rozvoj osobnosti stály v počátcích úvah o volném čase u svobodných občanů. Kultivace ducha i těla prolíná volným časem ve všech etapách historického vývoje společnosti. Volný čas pomáhá uchovávat kulturní dědictví každé populace prostřednictvím lidových zvyků a slavností. Lidé jsou ovlivněni užším či širším sociálním prostředím a v rámci volného času se učí řadě nových dovedností a získávají zkušenosti.

Třetí funkce, zábavná, se úzce váže k sociálně psychologickým aspektům volného času. Volný čas dává prostor pro oproštění se od povinností a problémů každodenního života a povinností, dává prostor pro věnování se osobním zájmům a zálibám. Naplnění osobních přání a potřeb navozuje pocity uspokojení a příjemné prožitky. Radost, prožitek, zábava představují jedny z nosných znaků volného času.

„Volný čas se zkoumá jako fenomén v rámci pedagogiky volného času, zároveň i jako aktivita a její dopad na jedince a společnost (tím se zabývá pedagogická nauka o volném čase). Další oblastí pedagogiky volného času je metodický návod k realizaci těchto aktivit, případně k jejich pedagogickému využití (praktická pedagogika volného času). Zatímco věda o volném čase se zabývá obecnými skutečnostmi a zasazením volného času do kontextu současného světa, pedagogická nauka o volném čase je vědeckým pojednáním, které se vztahuje k jednotlivým praktickým prvkům volnočasových aktivit.⁶ Pojednává se tedy o volném čase vzhledem k jednotlivým oblastem života (rodina, politika, enkulturace) nebo k jednotlivým typům aktivit (hra, sport, kultura), případně ve vztahu k organizačnímu zázemí volnočasových aktivit. Naproti tomu praktická pedagogika volného času se rozpadá na jednotlivé kurzy, v nichž se účastníci učí dovednostem nutným pro vedení konkrétních činností, například

---

⁶ internet: <http://www.tf.jcu.cz/cz-lmenu/katedry/pedag/main>

hra, pohyb, sport. Obecným cílem pedagogiky volného času by tedy mělo být proměňovat časové úseky života, které lidem umožňují svobodně volit, rozhodovat se a jednat, v čas, v němž skutečně svobodně jednají, rozhodují se a volí, a tak dosáhnout odolnosti vůči různým vnějším tlakům jedince ve společnosti. Mezi základní metody pedagogiky volného času patří volnočasové poradenství, animace volnočasových aktivit, vývoj volnočasových aktivit, plánování volného času, administrace volného času, výzkum volného času a nauka o volném času.

Animace se tvoří s úmyslem obohatit a oživit volný čas během účasti na cestovním ruchu. „Její hlavním cílem je povzbuzení, zábava, dobrá nálada a vytváření vztahů mezi lidmi. Týká se pohybu a sportu, společenské komunikace, zábavy, dalšího sebevzdělávání, poznání, objevování a dobrodružství.“⁷ Při tvorbě animačních programů je třeba brát v úvahu především osobní zájmy účastníků, jejich věk a také roční období. Jiný přístup vyžaduje animace dětí a mládeže a jiný animace pro seniory. Animační činnosti lze dělit podle oborů animace na pohybové a sportovní činnosti, společenské a zábavní činnosti, tvořivé činnosti, vzdělávací a poznávací činnosti, dobrodružné činnosti a meditativní činnosti.

„Školení pracovníků v oblasti volného času, organizátorů volnočasových aktivit, cestovní poradenství patří mezi komunikativní animaci. Jde o metodu aktivační, povzbuzující o proces komunikace a upřesňování.“⁸ Základní funkci zde má animátor, snaží se povzbudit, probudit nadšení a dřímající schopnosti a možnosti. V této souvislosti lze chápat volný čas především jako čas, v němž by mělo dojít k uvolnění a katarzi problémů a obtížných vztahů či k uspokojení v běžném životě. Komunikativní animace má za úkol především oživit komunikaci ve skupině. Turistická animace má za úkol podnítit dobrou náladu a silné zážitky prostřednictvím komunikativních a zážitkových aktivit, případně k navázání nových vztahů. Jedná se tedy o úmyslné zintenzivnění zážitků z dovolené.

---

^{7,8} ORIEŠKA, T.: Technika služeb cestovního ruchu. Idea Servis. Praha 1999

1.7 VŠEOBECNÉ POŽADAVKY NA ANIMÁTORA

Práce animátora je poměrně náročná a vyžaduje mnoho znalostí získaných i vrozených. Mezi získané lze zařadit vzdělání, jak odborné, tak psychologické. K vrozeným patří například sociální citění, organizační schopnosti atd. Obecné požadavky lze výstižněji shrnout do následujících skupin: „Sociální schopnosti jako zájem a kladný vztah k lidem, veselost. Psychologické schopnosti – schopnost a připravenost na kontakt s mnoha lidmi, vnímavost k prožitkům, komunikativnost, citlivost, schopnost snášet zátěž. Organizační schopnosti – racionální plánování, umění improvizovat. Sportovní schopnosti – zdraví, síla, pedagogické a metodické schopnosti, pokud možno mnohostranné zkušenosti. Jazykové schopnosti – umění mluvit a vést rozhovor, cizí jazyky. Všeobecné vlastnosti – odpovědnost, upřímnost, angažovanost, pevnost charakteru.“⁹

1.8 VOLNÝ ČAS A ANIMACE VE SVĚTĚ A ČESKÉ REPUBLICE

Využití volného času ve světě je téma natolik široké, že je nelze obsáhnout na stránkách této diplomové práce. Přesto však jsou známé faktory, které určují míru využití volného času ve světě i České republice. Jsou to především: nabídka cílového místa, finanční stránka, politická a hospodářská situace dané země, míra rizikových faktorů a tak dále. Existují cíle cestovního ruchu, které nepotřebují ožивovat, jsou krásná a známá sama o sobě. Na druhou stranu existují místa, která mohou být krásná, ale potřebují další prvek, prvek, který je spojen s pojmem animace.

Historie animace je poměrně krátká, ale v jejím dosavadním působení se dají odlišit tři fáze. „První metoda animace vznikla v Itálii a byla zaměřena především na podporu kreativity mládeže. Druhá fáze je spojována s obdobím druhé poloviny šedesátých let. Vnímání globálních problémů lidstva, závislost zemí třetího světa, nezaměstnanost, války, rasová diskriminace to vše vedlo ke vzniku programů sociálně-kulturní animace a kulturní animace. Poslední fáze se vyznačuje snížením politického napětí, vytvořil se prostor k rozvoji animace jako pedagogické metody. V tomto období téměř všechny teoretické směry animace stanovily své cíle a specializovali se.“¹⁰ „Animace v cestovním ruchu je spojena s mládežnickými spolky ve Francii.“¹¹ Vliv na rozšíření

---

⁹ PARMOVÁ, D., PARMOVÁ, D., Provoz služeb v cestovním ruchu.

¹⁰ internet: <http://www.tf.jcu.cz/cz-lmenu/katedry/pedag/main>

¹¹ ORIEŠKA, T.: Technika služeb cestovního ruchu. Idea Servis. Praha 1999

animace má i rozvoj industrializace, přechod obyvatelstva z venkova do měst, prohlubování anonymity, všeobecný nedostatek společenských kontaktů. „Animace je nejvíce rozvinutá v zemích Středozevního moře.“¹²

Českou republiku z hlediska animačních služeb zatím nelze plnohodnotně srovnávat s animací zabezpečovanou renomovanými subjekty ve vyspělých zemích cestovního ruchu. Přesto si však Česká republika v této oblasti nevede špatně. Obor animace a volný čas se začíná a v některých případech se již učí ve školách. Pracovníci v cestovním ruchu si stále více začínají uvědomovat důležitost a význam animace ve volném čase. Prvopočátky se nachází v socialistické éře – odborářské rekreace, lázeňské pobyty, kluby mladých cestovatelů. Animativní péči o hosty je v nejširším smyslu slova možné považovat za jednu z priorit rozvoje cestovního ruchu. Obohacení nabídky cestovního ruchu o animaci jako službu, tedy v užším smyslu slova, předpokládá její personální zajištění kvalitními animátory, schopnými připravit přitažlivé animační programy, zlepšení existujících a postupné vytváření nových podmínek.

1.10 TRENDY CESTOVNÍHO RUCHU

Na závěr první kapitoly je zapotřebí zmínit a doplnit trendy cestovního ruchu vzhledem k využití volného času. „Za hlavní trendy se považuje rostoucí poptávka po relaxačních aktivitách. Mezi další trendy patří růst popularity aktivní dovolené a rovněž růst poprávky po všech aktivitách s ní spojených. Růst poptávky po levnějších produktech a zároveň růst poptávky po relaxačních produktech spojený s wellness a lázeňskými pobyty. Dovolené se začnou zkracovat, dojde k nahrazování delší dovolené větším počtem krátkodobějších dovolených. Dovolená bude stále více doplňována alternativními způsoby trávení času a peněz. Chování ve volném čase bude více individualizované, poroste poptávka spíše po menších ubytovacích jednotkách (menší rodinné hotely, farmy). Stále více se bude projevovat trend návratu k „jednoduchému“ například budou spíše preferovány bungalovy před hotely a stany před karavany. Poroste preference regionů, které nabízejí širokou, rozmanitou a zcela vyváženou koncepci, která souvisí s růstem poptávky po lepším destinačním managementu. Preferovat se například dále bude mobilita a poroste poptávka po půjčovnách aut, motocyklů a kol“¹³

---

¹² ORIEŠKA, T.: Technika služeb cestovního ruchu. Idea Servis. Praha 1999

¹³ Internet: <http://www.czechtourism.cz/files/statistiky/etctrendy.pdf>

2. CÍLE A METODIKA

Cílem diplomové práce je vytvořit návrhy a atraktivity vhodné pro volný čas na Prachaticku, které přinesou další rozvoj cestovního ruchu ve vybraném území. Návrhům předchází vlastní, praktická část diplomové práce, jejímž úkolem je analyzovat současný stav a využití lokality Prachaticka z hlediska cestovního ruchu (se zaměřením na jednotlivé motivační formy na účasti turismu), což je zároveň dílčím cílem diplomové práce.

První subkapitoly se zabývají charakteristikou území z pohledu historického, kulturního a vymezením přírodních podmínek, neboť tyto faktory jsou prvotní pro další návrhy volnočasových aktivit. V této části se dále zjišťuje infrastruktura a suprastruktura cestovního ruchu, zahrnující výčet ubytovacích a stravovacích kapacit. Mezi další důležité a získané informace patří již zmiňované rozdělení Prachatic podle jednotlivých motivačních forem účasti na turismu. Sportovně rekreační cestovní ruch je podrobněji zaměřen na možnost cykloturistiky, lyžování, hippoturistiky a vodních sportů na Prachaticku. U kulturně poznávacího cestovního ruchu jsou popsány kulturní zařízení a kulturní akce, které uspokojují turisty motivované touto formou cestovního ruchu. Závěrečné subkapitoly se detailněji zabývají hotely v Prachaticích, zkoumají jaké doplňkové služby a možnosti trávení volného času nabízejí turistům.

Na základě těchto poznatků je vypracována SWOT analýza, která shrnuje všechny dosud získané informace týkající se cestovního ruchu na Prachaticku. Popis silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení vychází tedy z poznatků získaných v odborné literatuře, konzultací s Informačním centrem města Prachatice a vlastním šetřením.

Následuje SWOT analýza zaměřená na možnosti využití volného času jednotlivých segmentů trhu. Za segmenty trhu se pro účely této diplomové práce považují mládež, rodiny s dětmi, lidé v produktivním věku a senioři. SWOT analýzy zároveň slouží jako základní podklad pro vypracování návrhů.

3. MĚSTO PRACHATICE A JEHO POSTAVENÍ V CESTOVNÍM RUCHU

3.1 CHARAKTERISTIKA LOKALITY

Město Prachatice se rozkládá v podhůří šumavských hor, v údolí obklopeném zalesněnými vrcholky, leží 565 metrů nad mořem a je největším střediskem regionu s téměř 12 tisíci obyvateli. „Historie sídla je neodmyslitelně spjata s legendární Zlatou stezkou. První písemná zmínka o ní je z 11. století, ale její trasa byla využívána zřejmě již v pravěku. Po obchodní cestě byla do Čech dopravována sůl na hřbetech koní – soumarů. Hlavní větev „Zlaté stezky“ vedla z německého Pasova přes pohoří Šumavy do Prachatic. Dobou rozkvětu bylo období panování rodu Rožmberků v 16. století, kdy v Evropě vládla noblesní renesance.

Avšak stavovské povstání a následná třicetiletá válka tragicky poznamenaly i další osudy Prachatic. Zákaz dovozu bavorské soli v 17. století znamenal pro město obrovský úpadek a zastavení větší stavební činnosti až do poloviny 20. století.¹⁴ Skutečná chudoba a hospodářský úpadek města zapříčinily, že se v Prachaticích téměř neobjevilo baroko. Díky tomu se však dodnes dochovalo tolik stavebních a uměleckých památek renesančního období. Následovaly časté vojenské útoky a velký požár, který výrazně poznamenal vzhled města. „Na základě Mnichovské dohody byly Prachatice počátkem října 1938 obsazeny německou armádou a přičleněny k Východní marce Třetí říše.“¹⁵ Po radikální změně politických poměrů v roce 1989 se Prachatice postupně renovují, získávají zpět svůj historický stavební vzhled a úspěšně navazují na tradici Zlaté stezky. Ještě před deseti lety se o Prachaticích psalo jako o městě, které ve své renesanční kráse působí nešťastně zanedbaným dojmem. To vše už ale neplatí, neboť nyní se město opět probouzí k životu a potřebuje pouze více času, aby mohlo znovu plně využít svého potenciálu.

Prachaticko je málo zalidněnou oblastí s nízkou urbanizací a industrializací. Příroda, která je na Prachaticku jen velmi málo zasažena činností člověka, naopak zvyšuje rekreační atraktivnost zdejší krajiny, což souvisí i s poměrně vysokým počtem ubytovacích zařízení. Celý okres Prachatice je bohatý na výskyt kulturních a

---

^{14, 15} FENCL, P. a kol: Prachatice, Město Prachatice, Prachatice 2005

historických památek, kterých se zde nachází celkem 2 022. Nejvýraznější dominantou okresu Prachatice je masiv Šumavy, který tvoří přirozenou hranici s Německem a Rakouskem. Největším magnetem pro návštěvníky regionu se stal Národní park Šumava, v roce 1990 UNESCO vyhlásilo na Šumavě biosférickou rezervaci, začleněnou do mezinárodní sítě nejceněnějších území v Evropě. Více než polovinu okresu pokrývají krásné lesy, nejatraktivnější je Boubínský prales, který je rezervací již od roku 1858. Všechny atraktivity okresu jsou velmi dobře přístupné po turistických stezkách a zdejší krajina je přímo předurčená k turistice pěší, zimní i cykloturistice.

3. 2 INFRASTRUKTURA A SUPRASTRUKTURA CESTOVNÍHO RUCHU NA PRACHATICKU

„Pojem infrastruktura cestovního ruchu nahradil dosud používaný termín materiálně-technická základna. Jedná se o souhrn hmotných prostředků, které slouží k realizaci účasti na cestovním ruchu a k tvorbě a realizaci služeb pro účastníky cestovního ruchu, jako jsou ubytovací zařízení, stravovací zařízení, terminály, letiště a další dopravní infrastruktura, služby, kulturní, sportovní a zdravotnická zařízení, směnárny, hraniční přechody a další. Suprastrukturou cestovního ruchu se rozumí specializovaná infrastruktura, různě rozvinuta, od jednotlivých míst se službami a dopravními komunikacemi pro pěší a cykloturisty až po souvisle využívaný prostor s navazujícími komplexy služeb a dopravní infrastrukturou.“¹⁶ Bez infrastruktury a suprastruktury by turismus celkově, tedy i na Prachaticku, nemohl být realizován, proto mu musí být věnována pozornost v této diplomové práci. Součástí této subkapitoly jsou i vybrané realizační a lokalizační předpoklady rozvoje cestovního ruchu na Prachaticku.

3. 2. 1 Ubytovací kapacity

Návštěvníkům Prachatic a nejbližšího okolí je k dispozici přibližně 860 lůžek, z toho 340 lůžek hotelových, 98 lůžek v penzionech a zbytek v ubytovnách, chalupách a chatách. Ze statistiky, kterou eviduje informační centrum Prachatic, vyplývá, že největší zájem ze strany turistů je v podstatě o všechny hotely, poté levnější penziony a ubytovny. Město Prachatice má velmi dobré ubytovací kapacity pro cestovní ruch, chybí pouze hotely na úrovni „first class a luxury“¹⁷, které jsou podle Oficiální jednotné

---

¹⁶ PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J.: Cestovní ruch, výkladový slovník, Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha 2002

¹⁷ Internet:<http://www.hotelstars.cz>

klasifikace ubytovacích zařízení ČR ohodnoceny čtyřmi a pěti hvězdičkami, patří tedy k nejvyšší úrovni. Otázkou zůstává, zda by zde tyto ubytovací střediska našla dostatek klientů. Celý okres Prachatice je charakteristický poměrně velkým počtem ubytovacích zařízení, dokáže tedy plně pokrýt turistickou poptávku. Ceny za ubytování se liší v závislosti na typu ubytovacího střediska a rozsahu poskytovaných služeb, přibližně se pohybují od 200 do 700 korun českých na osobu za noc.

3. 2. 2 Stravovací zařízení

V Prachaticích se nachází celkem 17 stravovacích zařízení, zahrnující i restaurace v hotelech. Turisté si zde mohou vybrat z italské, řecké, mexické, indické, čínské a české kuchyně. Přestože restaurace nabízejí i českou kuchyň, její nabídka není dostatečná, i když je hlavně zahraniční klientelou velmi žádaná. Stravovací služby jsou jinak turisty v Prachaticích hodnoceny podle informačního centra velmi dobře. Dotazníkové šetření o spokojenosti návštěvníků a turistů se stravováním v Prachaticích vede pouze Informační centrum Prachatice. Hotely a restaurace žádné průzkumy o spokojenosti neprovádějí, což je v zájmu zlepšování kvality služeb hodnoceno negativně.

3. 2. 3 Doprava

Mohutný rozmach silniční dopravy, v souladu s celosvětovým trendem nastal na Prachaticku teprve po skončení druhé světové války – v 50. a 60. letech 20. století. „Současnou páteří komunikačního systému je komunikace II/141, která zajišťuje spojení města po ose Praha - Vodňany – Volary – Strážný – Pasov.“¹⁸ Silniční doprava zde není dokonalá, špatné je především připojení na hlavní komunikační trasy, některé komunikace jsou ve špatném technickém stavu. Největším problémem je však nedostatečný počet parkovacích míst ve městě. Autobusová doprava je zajištěna ze všech větších měst v jižních Čechách, bezproblémové je i spojení Praha – Prachatice. Městem prochází zastaralá železniční trať Číčenice – Volary, pro návštěvníky ze vzdálenějších míst, je tedy cesta vlakem vždy spojena s přestupováním. Zajímavým zpestřením jsou takzvané lokálky, jde o lokální venkovské dráhy, s málo frekventovanou a málo rychlou dopravou, na nichž je provoz zajišťován motorovými vlaky, často o jediném vagónu. Pomalá přeprava cestujících je ale kompenzovaná jízdou

---

¹⁸ Internet:http://www.prachatice.cz/n_hospinfo.html

v krásném přírodním prostředí, nádech nostalgie, který v sobě tato jízda skrývá, může zároveň sloužit jako atraktivita či alespoň jako zpříjemnění účasti na cestovním ruchu.

3. 2. 4 Poloha, krajina a životní prostředí

Město Prachatice leží v kotlině obklopené vrchy porostlými jehličnatými a smíšenými lesy, pouze od severozápadu se otevírá údolí, kterým protéká Živný potok. Této kotlině dominuje na jihu hora Libín (1096 metrů nad mořem) s rozhlednou, na severu je to Šibeniční vrch, západní stranu zaujímá Černá hora a Dubový vrch a východ obklopuje Kobylí hora. Rozloha města zaujímá 2003 hektarů a stále se rozrůstá. Poloha města je turisticky atraktivní, neboť se na něj lze dívat z pohoří ze všech stran.

Nadmožská výška činí 595 metrů nad mořem a společně s velkou členitostí reliéfu výrazně ovlivňuje klimatické podmínky v regionu, průměrné zimní teploty jsou od -5 do -9 °C, průměrné letní teploty se pohybují od 13 do 17°C. Veškeré přírodní poměry, příroda a život jsou ovlivňovány širším údolím pod horou Libín. Region je na základě vícekritériální analýzy zařazen mezi takzvané hospodářsky slabé regiony, charakterizované nižší životní úrovní s nízkou hustotou osídlení. Stav ovzduší v Prachaticích v posledních letech doznal oproti předchozím rokům znatelné vylepšení a z hlediska životního prostředí patří k nejméně znečištěným oblastem v rámci České republiky. „Proto bylo vybráno jako srovnávací město v takzvaném programu Prachatice - Teplice, který sleduje vliv špatného životního prostředí v severních Čechách (Teplicích) na lidský organizmus. Díky tomuto programu je možné dokladovat další zlepšování životního prostředí, zejména s postupující plynofikací města výrazně poklesly koncentrace oxidu siřičitého, oxidu uhelnatého a polévatého prachu. Toto potvrzují též indexy kvality ovzduší, kde je patrný trend postupného zvyšování počtu dní s čistým ovzduším“¹⁹. Poněkud horší je stav ovzduší z hlediska koncentrací oxidů dusíku neboť jej negativně ovlivňuje výrazný nárůst automobilové dopravy v posledních letech. I přesto však dochází k překročení nejvyšších povolených koncentrací zřídka, jen několik dnů v roce při teplotních inverzích, kdy se nepříznivě projevuje poloha města v údolí.

---

¹⁹ internet: <http://www.prachatice.cz/zp/index.html>

3. 2. 5 Kulturně historické památky

Městský úřad vypracoval v roce 1993 Program regenerace městské památkové rezervace, který vymezil problémy a formuloval strategii obnovy a rozvoje historického jádra. Pozornost se soustředila nejen na záchranu nejcennějších památkových objektů a korekci vzhledu budov, ale též na dobudování technické infrastruktury. „Celková investice do historického jádra od roku 1990 přesáhla 250 miliónů korun. Vyvrcholením regenerace jádra se stala rekonstrukce Velkého a Kostelního náměstí. Soustavná a promyšlená péče o památky a ožívování historického jádra byly oceněny udělením prestižního titulu Historické město roku 2002 za nejlepší přípravu a realizaci programu městské památkové rezervace v tomtéž roce.“²⁰ Mezi hlavní atraktivity patří prachatické podzemí, Kostel svatého Jakuba, Městské hradby, Městské brány, Stará radnice, Nová radnice, Prachatické renesanční štíty, sgrafita a sluneční hodiny. Kulturně historické památky patří podle Informačního centra Prachatice mezi turisty k nejžádanějším.

3. 2. 6 Kulturní zařízení, kulturní a jiné akce

V Prachaticích se nachází několik kulturních zařízení. Kromě divadla, letního kina a kinokavárny Parkán, mezi nejdůležitější patří Prachatické muzeum. Konají se zde stálé expozice: Zlatá stezka - archeologie regionu, Renaissance – zlatý věk města, Sakrální památky regionu a sv. Jan Nepomuk Neumann, Měšťanská kultura 19. století a sbírka střeleckých terčů, Muzeum za císaře pána a další sezónní výstavy. Prachatické muzeum plní svoji funkci velmi dobře a patří v této oblasti k nejnavštěvovanějším kulturním institucím.

V Prachaticích se nachází také Kulturní centrum Otakara Herberta Hajeka, Muzeum paličkované krajky a další. Každoročně je historie a rozkvět města ze 14. - 16. století připomínána na Slavnostech Zlaté solné stezky, kde je v posledním týdnu měsíce června ukázkami dobových řemesel, kulturními programy, trhy a průvody v historických kostýmech přiblížena sláva města. Letošní konání již XVI. ročníku Slavností solné Zlaté stezky je důkazem akce, která již našla své pevné místo v kulturně-společenském životě města Prachatice, jejíž charakter přerostl hranice města a má regionální i mezinárodní

---

²⁰ Internet: http://mesto.prachatice.cz/n_mu_zaklinfo.html

význam. Ze slavností se podařilo vytvořit místo pro setkávání zástupců měst a kulturních spolků nejen z regionu a měst ležících na Zlaté stezce, ale i z ostatních partnerských měst z Německa, Rakouska, Švýcarska, Slovenska, Itálie, Litvy a Běloruska. Mezi další významné akce, které se konají v Prachaticích, patří například Dny evropského dědictví, Dny duchovní hudby, Zimní slavnosti, Eurofest, Koloshow, Štít města Prachatic, Motosprint.

3. 2. 7 Výstavy, veletrhy

Každým rokem se město Prachatice prezentuje na veletrzích cestovního ruchu v tuzemsku i zahraničí, součástí této prezentace jsou nezbytně nutné propagační materiály města i regionu. Na publikační činnost dohlíží ediční sekce názvoslovné a ediční komise, která vždy na začátku roku stanoví priority z hlediska poptávky turistů i občanů či významných výročí v daném roce. Město se zapojuje do projektu Jihočeské vítání léta, které souvisí s otevřením turistické sezóny a je představováno v rámci celého Jihočeského kraje. Město Prachatice se dále prezentuje na veletrhu Regiontour Brno, Holiday World a prostřednictvím propagačních materiálů na veletrhu Madi. Informační centrum v Prachaticích rovněž připravuje podkladové materiály za Prachatice pro potřeby Jihočeské centrály cestovního ruchu a Krajského úřadu Jihočeského a Regionální rozvojové agentury Šumava. Přeshraniční prezentace probíhá v rámci agentury Europäische Wochen Passau a prostřednictvím propagačních materiálů, která tato agentura vydala. Účast na veletrzích a výstavách bude vždy hodnocena pro město pozitivně a o její důležitosti není pochyb. Přesto je zapotřebí stále větší propagace cílené na segmenty trhu, jak v tuzemsku, tak v zahraničí.

3. 2. 8 Sportovní zařízení a akce

Sportovní vyžití ve městě je soustředěno především do sportovního areálu Tatran Prachatice, který se nachází v jihovýchodní části města cca 500 m od centra, v sousedství hotelu Park. Tento areál je ve vlastnictví města a provoz je zajištěn Sportovním zařízením města Prachatice s. r. o. Hlavním uživatelem je TJ Tatran, který zastřešuje osm sportovních klubů: Kopaná, Judo, Volejbal, Skateboard, Karate, ASPV (Asociace sport pro všechny), Šachy, Lyžaři. Dalšími uživateli jsou samostatné kluby - Stolní tenis, Tenisový klub.

Mezi významné sportovní akce, které se na Prachaticku konají, patří Český pohár v běhu do vrchu a Štěpánský běh, pořádané Nadačním fondem Lucie Hanušové. Dále se zde pořádají republikové soutěže ve stolním tenisu, judu a rybolovné technice. Prachatičtí vodáci se pravidelně každý rok sházejí na Českém poháru vodáků na řece Blanici.

Další významnou sportovní akcí je Motosprint, závod motocyklů na čtvrt anglické míle, patří mezi oblíbené akce a zároveň otevírá letní turistickou sezónu. Již po úspěšné realizaci prvního ročníku nalezla tato akce dobrou odezvu mezi návštěvníky i mezi účastníky. Akce pod názvem Koloshow se poprvé konala v dubnu 1995 na Velkém náměstí za účasti Agentury Dobrý den a Muzea rekordů a kuriozit. Součástí je nejen řada recesí všeho, co má kola, ale i soutěže pro všechny děti od školního do juniorského věku. Jezdí se převážně na koloběžkách, ale i kolech. Koloshow byla obohacena i o profesionální cyklistiku a roku 2002 byla doplněna Bekemaratonem. Jedná se opět o akci, která otevírá letní turistickou sezónu ve městě. Je vhodná pro rodiny s dětmi a sportovně založené turisty.

3. 2 .9 Informační centrum Prachatice

Informační centrum Prachatice plní z hlediska cestovního ruchu nepostradatelnou funkci. Spolupracuje s Jihočeskou centrálou cestovního ruchu v Českých Budějovicích a má zastoupení v poradním sboru ředitelky. Dále spolupracuje s Českou centrálou cestovního ruchu – CzechTourism na přípravě celostátních propagačních materiálů, s Regionální rozvojovou agenturou Stachy při přípravě propagačních materiálů za turistickou oblast Šumava, s informačními centry ve městech Jihočeského a Plzeňského kraje, s Národním parkem Šumava při zajišťování některých propagačních materiálů, se společenskými organizacemi, spolky a kluby a časopisy píšícími o cestovním ruchu. Informační centrum se přímo podílí na propagaci Prachatice, navrhuje texty, graficky zpracuje a kopíruje vlastní propagační materiály, zajišťuje průvodcovskou činnost a vede denní detailní evidenci návštěvníků.

V roce 2007 zavítalo do Informačního centra Prachatice celkem 16 580 návštěvníků (v roce 2006 - 14 718) z toho zahraničních 6 267 (v roce 2006 – 5 725), což je nejvyšší počet za posledních pět let. V letní sezóně navštívilo informační centrum 10 507

návštěvníků, z toho 4 886 ze zahraničí. Celková čísla za sezónu jsou o 12, 5 procent vyšší oproti předchozímu roku. Ze zahraničí nejvíce navštěvují Prachatice Němci, Holanďané, Rakušané, Francouzi, Slováci, Poláci, Italové, Španělé, Američané, Rusové, Maďaři, Japonci, Číňané a Thajci. Informační centrum zprostředkovává ubytování, stravování, vstupenky na kulturní a společenské akce, divadla, koncerty, slavnosti a vyhlídkové lety nad městem a okolím. Turisty informuje o památkách, přírodě, historii a kultuře v Prachaticích. Nabízí možnost turistických výletů a putování na Prachaticku a po Šumavě. Zajišťuje průvodcovskou činnost historií i současností města a Národního parku Šumava v českém, německém a anglickém jazyce. Prodává turistické prospekty, publikace a další propagační materiály. V letní turistické sezóně, od začátku června do poloviny září, jsou zde turistům k dispozici i v sobotu a neděli.

3. 2. 10 Prachatice pro osoby s handicapem

Bezbariérový přístup je pro osoby s handicapem zajištěn do několika restaurací, plaveckého bazénu a městského parku Parkán. Ve většině případů je však doporučen vstup s doprovodem, neboť restaurace mají sice bezbariérový přístup, ale zároveň chybí i bezbariérové toalety. Nedostačující je nabídka ubytování pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace, bezbariérový přístup má pouze Hotel Saturn v nedalekých Křišťanovicích a jeden bezbariérový pokoj se nachází i v Hotelu Albatros. Naučná stezka Prachatické hradby, která vede okolo historického jádra města, převážně po chodnících s nájezdovými pruhy, je s doprovodem vhodná i pro paraplegiky. V roce 2002 vydala Jihočeská centrála cestovního ruchu brožuru s názvem „Cestujeme... i s handicapem“, která usnadňuje orientaci a zpříjemňuje pobyt v jižních Čechách. Poskytuje informace o ubytovacích a stravovacích zařízeních, kulturně historických památkách, bankách, lékárnách, parkovištích a nákupech vhodných pro handicapované. Jedná se především o určení bezbariérových přístupů do objektů a pohyb v těchto objektech. Téměř všechna jihočeská informační centra mají tuto brožuru k dispozici, její nevýhodou jsou však dnes již poněkud zastaralé informace.

3. 2. 11 Hraniční přechody

Pro zahraniční turisty jsou v okrese Prachatice k dispozici tři hraniční přechody. Strážný (Philippsreut) je otevřený nonstop a přístupný pro všechny druhy dopravy i pěší. Hraniční přechod Bučina (Finsterau) je časově omezen, pouze pro pěší, cyklo turisty a lyžaře. Hraniční přechod Nové Údolí (Haidmühle) je také časově omezen, pouze pro

pěší, cyklo, lyžaře a motocykly do 50 cm. Vzhledem k tomu, že nejvíce turistů přijíždí do Prachatic po silnici, je nejfrekventovanější a také nejdynamičtější hraniční přechod Strážný. V celém Jihočeském kraji se nachází dohromady osm možností, jak navštívit Českou republiku.

3. 4 CESTOVNÍ RUCH NA PRACHATICKU DLE MOTIVACE K ÚČASTI NA TURISMU

V první kapitole jsou popsány jednotlivé formy cestovního ruchu dle převažující motivace účasti na turismu. Následující subkapitoly se zabývají reálnou podobou jednotlivých druhů na Prachaticku, jaké zde existují možnosti a předpoklady dalšího rozvoje jednotlivých forem turismu.

3. 3. 1 Sportovně-rekreační cestovní ruch

Jednotlivé formy cestovního ruchu podle převažující motivace se vzájemně propojují. Proto je zde zahrnuta motivace jak rekreační, tak sportovní, neboť spolu velmi úzce souvisí. Pojednává se zde však pouze o outdoorových aktivitách, jmenovitě o cykloturistice, pěší turistice, lyžování, hippoturistice a vodních sportech, neboť mají v Prachaticích lepší zázemí než aktivity indoorové. Ty lze provozovat pouze v krytém plaveckém bazénu, což se považuje za nedostatečné.

Cykloturistika

„Cykloturistika je jedna z forem turistiky, aktivní cestování zaměřené na poznávání přírodních a společenských zajímavostí v určité oblasti na kole, nejčastěji pomocí speciálně upraveného cestovního kola (trekingové kolo) nebo horského kola. Komunikace cykloturistiky se člení na cyklostezky, cyklotrasy a cykloturystické trasy. Cyklostezka je společná stezka pro cykloturistiku a pěší turistiku, jde o účelovou komunikaci s vyznačením pruhu ve vozovce. Má zpevněný povrch a většinou je oddělena od frekventované silniční dopravy. Cyklotrasa využívá stávajících místních a účelových komunikací včetně polních a lesních cest, silnic III. třídy a II. třídy s malou frekvencí provozu. Cykloturistická trasa vede většinou po horších polních a lesních cestách nebo terénem.“²¹

---

²¹ PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J.: Cestovní ruch, výkladový slovník, Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha 2002

Krajina okresu Prachatice a celá oblast Šumavy se přímo nabízí pro cykloturistiku, vhodné jsou prakticky všechny silnice II. a III. třídy. Cykloturistika v Národním parku Šumava je upravena zákonem a provoz kol je možný pouze na vyznačených cyklotrasách vedených téměř výhradně po zpevněných komunikacích vhodných pro středně zdatné cyklisty. Okruhy lze libovolně kombinovat tak, aby vyhovovaly různé zátěži. V sezóně je možnost kombinovat s dopravou „ekoautobusem.“²² Turisté mohou využít nabídku železniční trati, kde je možná doprava jízdních kol zvláštními vagóny (kolovlaky). Silnou stránkou cyklovýletů na Prachaticku je samotné přírodní prostředí, blízkost Národního parku Šumava, relativní dostupnost k většině atraktivit Šumavy, ekoautobusy, kolovlaky. Další silnou stránkou je vydání orientační cyklomapy, kde je vyznačené převýšení tras v terénu a jejich stručný popis. Ve městě je umístěno čtrnáct speciálních stojanů na jízdní kola pro potřebu místních občanů i turistů. Mapa cyklovýletů zahrnuje osm značených tras po okolí Prachatic ve vzdálenosti 30 – 60 kilometrů. Nejkratší trasa vede na Libínskou rozhlednu, nejdelší po jihočeských vesnicích na poutní místo Lomec. Cyklotrasy spojují atraktivní místa v okolí s dostatečnou možností občerstvení a odpočinku.

Slabou stránkou cykloturistiky na Prachaticku je především nedostačující služba zaměřená na opravy a půjčování jízdních kol. Některé trasy je potřeba opravit, neboť mají nevhodný stávající povrch. Přestože je nabídka na Prachaticku dostatečná, v rámci rozvoje cestovního ruchu je dobré stále vytvářet nové možnosti cestování, což znamená budovat další cyklotrasy a cyklostezky a tím tuto nabídku rozšiřovat.

Lyžování

„Lyžováním se rozumí pohyb na sněhu, vodě, trávě, písku nebo umělém povrchu. Základní dělení: běžecké, sjezdové, vodní a netradiční lyžování“²³. Prachatice nabízí dobré podmínky pro běžecké lyžování, základní stopy se nachází hned na okraji města. V roce 2003 byly poprvé strojově (skútre) upravovány běžkařské stopy v okolí Prachatic. Jde o zhruba 25 kilometrů běžkařských stop v areálu Libína a Černé hory. Tratě se projíždějí v zimní sezóně vždy před víkendem. Výhodou je možnost napojit se

---

²² Ekoautobus patří do kategorie ekologických autobusů využívající nejčistší alternativní palivo – stlačený přírodní zemní plyn. Zemní plyn neobsahuje žádné karcinogenní substance a není zdrojem zplodin narušujících ozónovou vrstvu atmosféry.

²³ PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J.: Cestovní ruch, výkladový slovník, Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha 2002

na šumavský systém běžeckých stop U Blažejovic či na Sedýlku. Na Libínském sedle, hned u Prachatic, je upravena sjezdová trať, vhodná pro děti a začátečníky. Ve městě funguje půjčovna lyží a snowboardů, montáž a seřízení vázání, úprava a broušení skluznic. Zájemci si mohou zajistit výuku lyžování a snowboardingu kvalifikovanými učiteli. Prachatice využívají potenciálu celého okresu, vzhledem k dobré dopravní dostupnosti slouží jako výchozí bod pro běžecké i sjezdové lyžování a nabízejí dopravu z Prachatic takzvanými skibusy. Pro vyznavače zimních sportů se zde nachází několik lyžařských středisek. K dispozici jsou upravené běžecké tratě na Zadově, Churáňově, Kvildě a okolí (pramen Vltavy, Bučina, Horská Kvilda). Nové Hutě je běžecké centrum s napojením na trasy lyžařského areálu Zadov. Kubova Huť je napojena na upravené stopy v Národním parku Šumava, Štožce a okolí (České Žleby, Nové Údolí, Trojmezí). Lyžařské běžecké tratě vedou z velké většiny Chráněnou krajinnou oblastí či Národním parkem. V blízkých obcích návštěvníci vždy najdou zázemí pro odpočinek, v případě potřeby i zdravotní ošetření.

Místa pro sjezdové lyžování s lyžařskými vleky jsou Libínské sedlo a Rohanov, České Žleby, Strážný, Hajná Hora, Kubova Huť (dva vleky), Nové Hutě (dva vleky), Kvilda, Zadov – Churáňov (dva vleky a sedačková lanovka), Javorník a Popelná (dva vleky). Běžecké podmínky jsou na Prachaticku při příznivém počasí velmi dobré. Sjezdové lyžování bývá často právem označováno za drahé a při srovnání zahraničních cen, není divu, že zkušenější lyžaři a ti, kteří touží po větším lyžařském dobrodružství, využijí raději zahraničního potenciálu. Přesto slouží velmi dobře dětem, začátečníkům a příležitostným lyžařům. Nedostatečná je základní infrastruktura na Libínském sedle, chybí zde toalety, možnost občerstvení a dobré parkovací podmínky, místo by mohlo i dobře posloužit při budování dalších sjezdovek.

Hippoturistika

„Hippoturistika, je forma cestovního ruchu, jejíž účastníci jsou motivováni vyjížděkami na koních, často spojené s pobytem na koňských farmách.“²⁴ Jízda na koních může být součástí léčebného cestovního ruchu nebo jiné formy. Jezdecké stáje se nacházejí v blízkém okolí Prachatic, zahrnují aktivity spojené s ustájením koní, výukou jezdeckého sportu v kryté jízdárně, celodenní vyjížděky, jezdecký výcvik pro děti, jízdy

---

²⁴ PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J.: Cestovní ruch, výkladový slovník, Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha 2002

na ponících i na lonži, skákání na kolbišti, chov koní i dostihových koní, jezdecký výcvik začátečníků na jízdárně, vyjíždky do přírody pro pokročilé. Mezi nejatraktivnější výlety patří hippoturistika na zřícenině hradu Helfenburk. Nedostatečné jsou však ubytovací a stravovací možnosti přímo ve stájích.

Vodní sporty

Vodní aktivity patří obecně k velmi populárním, nejen z důvodu rekreačního, ale také zdravotního, neboť plavání má velmi dobré účinky na celkové zdraví člověka. V Prachaticích čelní postavení zaujímá krytý plavecký bazén s plaveckou školou a dětským bazénkem pro kojence. Mezi základní vybavení patří sauna, solárium, fitness a masáže, v létě je možnost zahrát si volejbal, tenis či minigolf ve venkovním areálu. Prachatický plavecký bazén je podle Informačního centra Prachatic, okolím i turisty hodnocen pozitivně, přesto postrádá více zábavného zařízení, jako tobogány, skluzavky a další. V zimě je plavecký bazén dostačující, v letní sezóně však město postrádá venkovní koupaliště, které sice nabízí nedaleký Kandlův mlýn a Husinec, ale plavecké podmínky zde nejsou příznivé a navíc opět chybí zábavná zařízení.

3. 3. 2 Kulturně poznávací cestovní ruch

Kulturní akce

Kulturně společenské akce přispívají k větší atraktivitě města, lákají více turistů a pomáhají k všeobecnému věhlasu daného místa. Nejvýznamnější akcí, která se v Prachaticích pravidelně pořádá od roku 1991, jsou již zmiňované *Slavnosti Zlaté stezky*. Poslední týden měsíce června se město navrácí do doby svého největšího rozkvětu – renesance. Historickou část města ovládají šermíři a kejklíři, dobová hudba, pouliční divadla, dobová řemesla, trhovci na historickém tržišti, pochodňový průvod.

Další významnou akcí, která se zde koná, je *Štít města Prachatic*. „Jde o soutěžní divadelní přehlídku, která každoročně podporuje aktivní tvůrčí činnost amatérských souborů. Poprvé se konala v roce 1972. Při každoročním závěrečném nesoutěžním představení jsou při slavnostním vyhlášení předávány ceny Štít města Prachatic, cena za nejlepší ženský a mužský herecký výkon, cena za režii, cena mladého talentu a cena za výtvarné ztvárnění inscenace.“²⁵ Akce je ideální pro turisty se zájmem o místní kulturu.

---

²⁵ Internet: http://www.prachatic.cz/n_divadlo.html

Prachatice jsou každoročním organizátorem *Festivalu duchovní hudby* pořádaného na počest svatého Jana Neumanna, prachatického rodáka. „Festival duchovní hudby, konaný na přelomu května a června je složen ze tří celovečerních koncertů pořádaných v chrámu svatého Jakuba. Během nich se návštěvníci mohou zaposlouchat do světově uznávaných hudebních děl, zárukou skvělého poslechu je předpoklad předních interpretů sólistů či hudebních souborů a komorních těles“.²⁶ Letní škola staré hudby je jednou z mála příležitostí, kde se mohou zájemci o interpretaci hudby starších stylových období setkat se špičkovými světovými profesory hry na historické hudební nástroje. Tento tvůrčí seminář je určen studentům a absolventům středních a vysokých hudebních škol i amatérským hudebníkům. Večerní koncerty jsou pak určeny milovníkům hudby z celého světa.

První ročník výstavy *Eurofest* se konal již v roce 1992. Jeho cílem bylo poukázat na možnosti obchodního a odborného rozvoje lesnictví v tehdejší Československu. „Díky hluboké lesnické tradici, bylo za místo konání výstavy vybráno město Prachatice, které rok od roku přesvědčuje stále více návštěvníky o správnosti myšlenky samotné lesnické a myslivecké odborné výstavy. Počtem zúčastněných zemí výstava převýšila odborné výstavy ve Varšavě i Lublani, v České republice pak v Plzni nebo v Hradci Králové. K rozšíření popularity a vlastní prezentaci firem probíhají besedy s významnými představiteli odvětví lesního hospodářství a také kulturního a společenského života.“²⁷ Mezi další doprovodné akce patří také odborné konference a semináře na aktuální téma. Poslední akcí v roce jsou *Zimní slavnosti*, připomínající dobu adventu a vánočních svátků, které byly poprvé organizovány v roce 1992.

Kulturní zařízení

Milovníci kultury mohou v Prachaticích navštívit muzea, galerie a další instituce. *Prachatické muzeum* oslavilo v roce 2004 sto let své existence. Jako okresní muzeum, pod názvem Prachatické muzeum působilo až do konce roku 2002. Od 1. 1. 2003 je zřizovatelem Krajský úřad v Českých Budějovicích. Nachází se zde stálé expozice Zlatá stezka a archeologie regionu. Dominantou je model znázorňující trasy obchodní cesty se solí Zlaté stezky z Pasova do Prachatic. Archeologická část je aktuálně doplňována

---

²⁶ Internet: http://www.prachatice.cz/kult_slav_duch.html

²⁷ FENCL.P.a kol.: Prachatice. Město Prachatice. Prachatice 2005

novými nálezy a výzkumy. „V prvním patře návštěvníci najdou expozici Renesance – zlatý věk města, na čelní stěně s obrazem Jindřicha Verleho, na němž je zachycena podoba města Prachatic z roku 1670. Pod okny jsou umístěny renesanční cechovní truhličky, ve vitrínách jsou ukázky dobového stolování, stolní sklo a cínové nádoby. Expozice byla rozšířena o figurální výjev zasedání městské rady. Na stejném podlaží je k vidění expozice Sakrální památky regionu a svatý Jan Nepomuk Neumann. Expozice je bohatá na cenné plastiky světců s významným obrazem Literátského bratrstva z roku 1604. Pozoruhodné jsou renesanční lavice z kostela svatého Jakuba a manýristická šperkovnice se soškou Madony s Ježíškem.

V druhém patře je k vidění expozice Městská kultura 19. století, věnovaná životu v Prachaticích v 19. století. Nachází se zde dobové ukázky měšťanského nábytku, šumavské sklo a oděvní doplňky. Novou expozicí je Rekonstrukce původního muzea, přihlášená do soutěže Gloria musaealis.²⁸ Ročně Prachatické muzeum připravuje pět krátkodobých výstav, jednak ze svých sbírek, jednak ze sbírek jiných muzeí. Kromě toho se konají pro veřejnost přednášky a besedy. Muzeum vlastní sbírky z oboru archeologie, etnografie, numizmatiky, výtvarného umění, uměleckého průmyslu, fotografie, písemnosti, tisky, militaria, knihy, uměleckého řemesla a negativy.

V roce 1999 bylo v Prachaticích otevřeno *Muzeum krajky*. Památkově chráněný dům z poloviny 16. století podle provedeného stavebně historického průzkumu původně sloužil k hospodářským účelům, pravděpodobně zde byla sladovna měšťanského pivovaru. „Renesanční dvojloží, které se zachovalo v prvním patře domu, je původní a vytváří působivý rámec vystaveným expozicím historické evropské a české paličkové krajky, užití krajky na oděvu, především na lidových krojích. Vystaveny jsou i historické potřeby pro paličkování.“²⁹ Velmi obdivovaná je kolekce kovové krajky a ukázky stolování v Čechách v letech 1900 – 1940.

Galerie Dolní brána byla vybudována z dvou soukromých objektů a slavnostní vernisáží výstavy obrazů Josefa Sahuly otevřena v srpnu 1985. Každoročně zde mohou návštěvníci shlédnout nejméně deset výstav různého výtvarného zaměření. V přízemí byla v roce 1993 zřízena prodejní galerie výtvarných a keramických děl převážně formou komisního prodeje.

---

²⁸ Internet: <http://www.prachaticce.cz/muzeum/cz/>

²⁹ Internet: <http://www.muzeumkrajky.euweb.cz/>

Kulturní centrum Otakara Herberta Hajeka se nachází ve druhém patře Bozkovkého domě. Uzpůsobeny pro výstavní účely byly v letech 2000 – 2001 za přispění Česko – německého fondu budoucnosti.

3. 3. 3 Cestovní ruch s náboženskou orientací

V Prachaticích může cestovní ruch s náboženskou orientací nalézt uplatnění, i když jeho význam z celostátního hlediska není velký. Na území se sice dochované architektonické stavby církevního rázu nacházejí, přesto neslouží jako hlavní zdroj motivace pro účastníky, ale spíše jako doplněk spojený s jiným typem cestovního ruchu. Stavby tohoto charakteru mají v porovnání s ostatními velkými církevními stavbami na území České republiky menší význam, jde například o drobné pomníky a kostely, v celém okrese se jejich počet samozřejmě zvyšuje. Mezi církevní památky na území Prachatic se řadí Kostel svatého Jakuba, klášter v Neumannově ulici, kaple svatého Antonína u Horní brány a mešní kaple svatého Filipa Neri. Přesto nelze než konstatovat, že se zde v porovnání s konkurencí dobré zázemí pro cestovní ruch s náboženskou orientací nenachází.

3. 3. 4 Cestovní ruch se vzdělávacími motivy

Vzdělávací motivy mohou v turismu nabývat různého charakteru, nejlepším způsobem je již počáteční a přesné vymezení programu pro turisty v rámci balíčku služeb. Žádný takto přizpůsobený zájezd však po pečlivém hledání nebyl nalezen a to i přesto, že tento typ cestovního ruchu má v Prachaticích dobré zázemí. Jedná se zejména o naučné stezky kolem města a poté o historické a přírodní zajímavosti v okolí vybrané lokality, ty jsou podrobněji rozebrány v subkapitole 2.4.7 Cestovní ruch orientovaný na poznávání přírodního prostředí. Účastníci si tedy stanovují svůj program sami, nutno dodat, že mají mnoho možností, jak získat poznatky o novém prostředí a dále se vzdělávat.

„Naučné stezky jsou zřizované na přírodně nebo kulturně zajímavých místech s vyznačením důležitých míst, s tabulemi, popisem místní flory, fauny a kulturních památek.“³⁰ Zřizují se především pro pěší turistiku. V Prachaticích se nachází mnoho naučných stezek, které již nějaký čas fungují. V informačním centru je zájemcům k dispozici bohatá nabídka propagačních materiálů a jak již bylo zmíněno, výběr záleží

---

³⁰ PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J.: Cestovní ruch, výkladový slovník, Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha 2002

pouze na účastnících. Po okolí Prachatic se nachází sedm značených naučných stezek, převážně pro méně náročné turisty, jejich součástí jsou lavičky a zážitková zařízení jako jsou hmatový chodník, stoly pro stolní tenis, ohniště a průlezky. Zdatnějším turistům je určena turistická trasa za historií legendární Zlaté stezky, která měří celkem 33 kilometrů, výchozím bodem jsou Prachatice a poslední zastavení je přímo na česko – bavorské hranici na hraničním přechodu České Žleby.

Město dále představuje naučné stezky na Šumavě, k nejžádanějším patří Medvědí stezka s množstvím skalních útvarů a naučná stezka Schwarzenberský plavební kanál, která je zpřístupněna i cykloturistům. Celkem se v okrese Prachatice nachází 25 naučných stezek, různé náročnosti na fyzickou kondici a čas, všechny jsou velmi dobře značené a samozřejmě doplněné o informační tabule. Na některých místech by se však hodilo ještě více zážitkových zařízení, jako příklad mohou sloužit lanová centra, která turistům zpestřují vandrování a obohacují je o další zkušenosti. Největším problémem naučných stezek však stále zůstává nepříznivé počasí.

3. 3. 5 Cestovní ruch se společenskými motivy

Tento typ cestovního ruchu by také mohl mít velmi dobré uplatnění na Prachaticku pro cíleně vytvořené skupiny lidí. Požaduje ovšem vysokou míru animace, tudíž dopředu vypracovaný program či možnosti pro turisty, jak trávit volný čas. Jeho pojetí může nabývat různého charakteru, především však je důležité zajistit turistům dostatečnou míru zábavy. Turistům mohou posloužit například různé možnosti vandrování na Prachaticku či další sportovní a kulturní aktivity. Nebyly zjištěny žádné podobné programy či balíčky služeb pro turisty, které by Prachatice nabízely.

3. 3. 6 Cestovní ruch zdravotně orientovaný

Zdravotně orientovaný turismus měl v Prachaticích velmi dobré zastoupení na počátku 20. století v podobě Lázní svaté Markéty. „Lázně byly využívány pro rekonvalescenci po operacích nebo těžkých onemocněních a na doléčení po pobytu ve Františkových a Mariánských Lázních a v Karlových Varech. Samotné lázně byly tvořeny lázeňským a léčebným domem, kde se prováděly vlastní procedury a deseti vilami pro ubytování 300 hostů. Využívaly se zdejší léčivé prameny, rašelinné koupele a výborná pitná voda.

Vždy byl kladen důraz na přírodní a přirozené metody léčby, zejména lázně prosluly uplatněním přírodní Kneipovy medicíny.³¹

V druhé polovině století byl provozovatelem stát, který přerušil činnost lázní a objekty používal jako ubytovací a vzdělávací zařízení pro studenty. Lázeňské prostory však nyní zůstávají zcela nevyužity, což je pro město samotné velká škoda. Nadále se zde totiž udržují výborné podmínky pro lázeňský cestovní ruch a snad již samotní představitelé města si tuto skutečnost začali uvědomovat. Důkazem toho může být vytvořený projekt Léčebné centrum svaté Markéty, které do budoucna počítá s obnovou historie kvalitního lázeňství, rekreace a regenerace. Samotný projekt je velmi dobře zpracovaný, počítá s nabídkou ubytovací kapacity pro 288 osob. Samozřejmě zde nechybí klasické rehabilitační procedury i alternativní postupy regenerace a relaxace organismu a sportovní vyžití, které zahrnuje vybudování víceúčelové haly se sportovišti, tři tenisové kurty, dva kurty na squash, hřiště pro basketbal, volejbal, badminton, nohejbal a hřiště pro házenou a sálovou kopanou. Realizace tohoto projektu by zásadně pozitivně změnila situaci Prachatic a její postavení na trhu cestovního ruchu. Otázkou však zůstává, kdy k obnově dojde, největší překážkou jsou zatím finanční možnosti.

3. 3. 7 Cestovní ruch orientovaný na poznávání přírodního prostředí

Tato motivační forma cestovního ruchu má v oblasti Prachatic velmi dobré zázemí, z hlediska poznávání přírodního a kulturního prostředí. Jedinou nevýhodou tohoto typu cestovního ruchu zatím zůstává nedostatečná nabídka zaměřená na agroturistiku a ekoagroturistiku. Zatím neexistují nabídky zaměřené na pobyt na farmách, což se může vzhledem k trendům cestovního ruchu jevit pro Prachatice nepříznivě.

Významných historických staveb, nacházející se v blízkém okolí Prachatic je mnoho. Mohou být cílem pěší turistiky, cykloturistiky či součástí celkového programu pro skupinu turistů. Mezi nejzajímavější místa se řadí „Budkov, původně tvrz z 16. století,³² dnes součástí hospodářského stavení. „Další pozdně gotická tvrz se nachází v Drslavicích a nyní se postupně rekonstruuje do původní podoby.“³³ Turisté často

---

³¹ internet: <http://www.margarita.cz>

^{32,33, 34, 35} Podhorský, M.: Jižní Čechy (Turistický průvodce). Freytag, Berndt. Praha

navštěvují gotický strážný hrad Hus a Husinec, rodný dům mistra Jana Husa, v blízkosti se nachází i Husova skála a údolní přehrada. „Podél křížové cesty za Lázněmi svaté Markéty se nachází Kaple svatého Filipa Neri, okolo ní vede křížová cesta svatého Patriarchi. Libínské sedlo je místo na středověké Zlaté stezce, v nedalekém údolí u Feterského potoka jsou dochovány středověké úvozové cesty.“³⁴

Co se týče lidové architektury, má zde také své zastoupení, a to v Libotyni, Dvorech a Lhenicích. Kratochvíle jsou známé zámek vystavěným pro Viléma z Rožmberka, jsou zároveň také častým turistickým cílem. „Kostel svaté Máří Magdalény, kde dříve stávala sklárna a kaple se nachází ve Zbytinách. Vrch s částí keltského oppida je k obdivu na skalnatém vrchu u Čkyně. Básníku Šumavy Adalbertu Stifterovi byl věnován obelisk, vystavěný na skalním výběžku u Plešného jezera.“³⁵ Největší města v okrese jsou po Prachaticích Vimperk, Vlachovo Březí, Volary, Netolice. Ve Vimperku se nachází hrad ze 13. století, muzeum skla a šumavské roubené domy. Vlachovo Březí nabízí k vidění barokní kostel, židovský hřbitov, lidové baroko a křížovou cestu. Ve Volarech turisté naleznou roubené domy alpského typu, v jednom z nich sídlí Volarské muzeum. Netolice je město se dvěma kostely, muzeem, historickými domy z 16. století a zbytky přemyslovského hradiště. Skalka, vypreparovaný křemenný val v Prachaticích, je Přírodní zajímavostí je jistě i řeka Blanice s dochovanými rýžovišti a významnou faunou. Mezi další patří Chlístov a stará Husova lípa a Sudslavická lípa, která je více než 600 let stará a chráněná státem. Největší rašelinové jezírko v České republice se nachází v Chalupské slaťi. Dalším lákadlem pro turisty je Plešné jezero, druhé nejvýše položené na Šumavě (1090 metrů), hloubka vody dosahuje maximálně 18,3 metrů. Jedna z cest k Plešnému jezeru je tvořena balvany. Vltavský luh je unikátní celek přirozeným mokřadů, součástí chráněného území je Mrtvý luh, viditelný při cestě lodí po meandrující spojnici Teplé a Studené Vltavy.

Vyhlídková místa a rozhledny získávají stále větší popularitu. U Prachatic se nachází Libín, 27 metrů vysoká rozhledna. V okrese je nejvyšším vyhlídkovým místem Velký Javor (1456 metrů) s výhledem na Šumavu, Javorská jezera, Ostrý a Alpy. Dalšími místy jsou například Javor, Klet', Luzný, Poledník, Roklan, Třístoličník.

Technickou atraktivitou pro turisty je Schwarzenberský plavební kanál, dlouhý 52 metrů. Sloužil k plavení dříví z nepřístupných šumavských hvozdů až do Vídně. Staviteli kanálu, knížecímu inženýrovi Josefovi Rosenauerovi se podařilo propojit povodí Vltavy s povodím Dunaje. Na české straně sloužila část kanálu svému účelu až do roku 1961. Dnes je technickou památkou středoevropského významu. Souběžně s ním vede řada turistických cest. Další technickou památkou je Kubova Huť s nejvýše položenou železniční stanicí v České republice. Turistickou atrakcí je i obec Pec v Lenoře, kde se používá pec z roku 1837 a upečený chléb, housky a lenorské placky se zde rozdávají příchozím turistům.

Cestovní ruch orientovaný na poznávání přírodního prostředí má velmi dobré realizační podmínky v celém okresu Prachatice, zahrnující Šumavu, která se rozkládá na území dlouhém 120 kilometrů, maximální šířka dosahuje až 45 kilometrů. Začíná na severu Všerubským průsmykem, na jihu pak končí Vyšebrodským průsmykem. Geomorfologicky se dělí na oblast Železnorudska, Plání, Trojmezenskou hornatinu a Boubín, Lipenskou oblast s Želnavskou hornatinou. Rozsáhlé části pohoří Šumavy při jihozápadní hranici České republiky s Německem a Rakouskem byly v roce 1991 vyhlášeny za národní park. Jde o největší právní formu ochrany přírody v České republice. Pro svoji polohu uprostřed hustě osídlené střední Evropy, relativně vysokou zachovalost přírody i bohaté vodní zdroje je Šumava často nazývána „Zelenou střechem Evropy“. Území Národního parku Šumava zahrnuje většinu z nejcennějších přírodních společenstev Šumavy s potřebou přísné ochrany. Jsou to například zbytky pralesovitých porostů horských lesů, ledovcová jezera nebo horská či údolní vrchoviště. Zároveň je však jedním z jeho základních rysů téměř všudypřítomné prolínání této málo dotřené „přítomnosti“ se stopami staleté přítomnosti člověka, dodávající této velmi řídké osídlené oblasti i osobité kouzlo a zvláštní tajemnost.

Touha poznávat přírodu i historii, sžívat se s přírodou v rozsáhlém území národního parku i orientace cílů na umožnění těchto poznávacích a relaxačních aktivit, tak důležitých pro moderního člověka, je smyslem cestování v Národním parku Šumava. Turistům nabízí Šumava mnoho nových míst k poznání a nepřeborné možnosti aktivní rekreace. Nelze opomenout ani neodmyslitelný symbol Šumavy Boubín, nejen svým

tvarem a výškou, viditelností i z velkých vzdáleností, ale i světově známým pralesem, který roste na jeho jihovýchodním úpatí.

Prastaré stromy zde vyčnívají vysoko z husté korunové klenby tvořené převážně bukem a udivují turisty svými rozměry a zajímavými tvary kmenů. Jedním z nejzajímavějších jevů pro návštěvníky jsou smrky stojící na široce rozkročených chůdových kořenech. Jsou názornou ukázkou způsobu přirozené obnovy lesa, kdy nová generace vyrůstá na ležícím mrtvém dřevě svých předchůdců a kořeny obrostle rozpadající se kmen. Nejcennější část boubínských porostů o rozloze 138 hektarů byla za rezervaci prohlášena už v roce 1858. Dnes je však rezervace opět širší, má celkovou rozlohu kolem 660 hektarů a zahrnuje další zbytky přírodního lesa, i lesy samotného vrcholu Boubína. Všechny tyto krásy zpřístupňuje naučná stezka vedoucí okolo jádra pralesa.

3. 3. 8 Cestovní ruch s dobrodružnými motivy

Tato forma turismu nabývá stále většího významu a je účastníky stále více žádaná. Její reálnou podobou je velké množství a různé druhy adrenalinových sportů, které se stále rozšiřují. V Prachaticích má tento typ cestovního ruchu pouze jediného zástupce, a to Aeroklub Prachatice, který sídlí v nedalekých Strunkovicích nad Blanicí. Provozuje pilotní výcvik, kondiční létání, lety na kluzácích, paravýcvik, tandemové seskoky, paragliding. To vše je možné pouze za příznivého počasí a po dohodnutých časových a finančních podmínkách. V Informačním centru Prachatice jsou k dispozici telefonní čísla či si zájemci mohou dohodnout prostřednictvím informačního centra. Mezi turisty je nejatraktivnější tandemový seskok, což je seskok padákem za pomoci instruktora.

3. 3. 9 Cestovní ruch s profesními motivy

Cestovní ruch s profesními motivy je spojen především s kongresovým cestovním ruchem. Dobré technicko-organizační podmínky nabízí v Prachaticích komplex sálů renovované Staré radnice je však kapacitně omezen, proto je vhodný pouze pro konference či semináře. V Hotelu Albatros se nachází kongresový sál pro 100 osob, jeho kapacita však neodpovídá základním požadavkům kongresového cestovního ruchu (kapacitní hledisko) a je tedy spíše vhodný pro akce menšího charakteru. Možnosti využití kongresového cestovního ruchu jsou v Prachaticích vhodné pouze v Hotelu Park, s kapacitou 300 – 600 osob, nedostačující je ale ubytovací kapacita, která může pojmout v tomto hotelu pouze 120 osob. Z těchto důvodů je nutné hovořit o špatných

podmínkách kongresového cestovního ruchu v Prachaticích. Naopak incentivní cestovní ruch zde může mít velmi dobré uplatnění při dobré organizaci programu.

3. 4 VOLNÝ ČAS A ANIMACE NA PRACHATICKU

Možnosti využití volného času na Prachaticku, jsou již obecně zmíněné v předchozích subkapitolách a rozdělené dle motivačních forem účasti na cestovním ruchu. Pokud se týče animační činnosti, je důležité si uvědomit, že úzce souvisí s celkovým poskytováním balíčků služeb pro turisty, protože se jedná o doplňkové služby, které organizuje animátor. Mohou však nabývat i jiných forem, kdy nutně není zapotřebí osoby animátora, jde například o různá zážitková zařízení, pomocí nichž si turisté zpříjemňují účast na cestovním ruchu sami.

Obor animace ještě úplně není rozvinut v celé České republice a relativně malé město Prachatic se tomuto trendu také ještě zcela nepřizpůsobilo. Prachatice celkově velmi málo či spíše vůbec nenabízejí turistům balíčky služeb a ani je vůbec neprezentují, jak v propagačních materiálech, tak na internetových stránkách. Přestože právě prezentace je z marketingového hlediska pro další rozvoj turismu velmi důležitá. Publikační materiály města Prachatic se zabývají nejvíce historií a kulturními památkami města, což je jistě důležité, ale už méně představují další možnosti a způsoby trávení volného času. Zároveň také není zajištěna nabídka pro jednotlivé segmenty trhu, například pro seniory nebo rodiny s dětmi. Celkovou reputaci pak z pohledu animačních činností v Prachaticích vylepšují nabídky hoteliérů, které alespoň částečně nabízejí hostům různé zpestření či možnosti, jak využít volný čas, ale zároveň balíčky služeb turistům také nenabízejí. Jejich nabídky tedy také nejsou ideální a ve většině případů nabízejí turistům pouze různé výlety do přírody nebo aktivity, které lze provozovat v celé oblasti Prachatic, nikoliv přímo v hotelu. Doplňkovými službami, které poskytují hotely v Prachaticích a nejbližším okolí, se zabývají následující subkapitoly, zaměřují se především na možnosti trávení volného času.

3. 4. 1 Hotel Albatros

Hotel se nachází na okraji města, u příjezdové komunikace ze směru Vodňany, skládá se z více budov a celý komplex je moderně vybaven, v příjemných barvách a atraktivním duchu. Poněkud stroze a neosobně působí pouze pokoje hotelu, které jsou vybaveny klasickým nábytkem a celkovému stylu hotelu se vymykají. Turistům je jich

k dispozici 24, z toho 8 apartmá, všechny pokoje mají stejné vybavení, a sice satelit, televizi, telefon s přímou volbou, koupelnu se sprchou a toaletu. Apartmá se skládá ze dvou místností, ložnice a obývací části, dále se zde nachází jednolůžkové pokoje, twin a double.

Restaurace má kapacitu 60 míst, dále se zde nachází zimní zahrada s kapacitou přibližně pro 30 osob, letní venkovní osvětlená terasa s kapacitou 40 míst. O volný čas návštěvníků se stará relaxační a sportovní centrum Albatros club, který je součástí hotelu a jeho nabídka zahrnuje mořskou lagunu s masážní vířivkou Whirpool, vnitřní bazén, zapůjčení ručníků, županů, fěnu, návštěvu takzvané finské sauny, kde je možnost zvyšování vlhkosti poléváním kamen. Zařízení sauny je vybaveno sprchou, odpočívárnou s lehátky, šatnami se sprchovým koutem. Dále se zde nachází dva squashové kurty a půjčovna raket, míčků, obuvi a prodej sportovních potřeb na squash včetně oblečení. Všechny zmíněné možnosti aktivit si je nutné předem nechat rezervovat a jejich provoz je možný denně od 8 do 22 hodin. Hotel má výborné naučně zábavné centrum pro děti a lze říci, že jde o jediné plnohodnotně animační zařízení ve městě. Jde o atrakce venkovního dětského hřiště a parku, které jsou vybaveny vrakem ztroskotané plachetnice, rozhlednou s dalekohledem, tunelem do neznáma, součástí jsou i záhadné kresby australských domorodců. Uvnitř centra se nachází dětský koutek v prostorách indiánského teepee s možností her a malování.

Hotel poskytuje prostory také pro raaty, firemní večírky, obchodní jednání, prezentační a kulturní akce a semináře.

3. 4. 2 Hotel Koruna

Hotel Park se nachází na Velkém náměstí v Prachaticích, přímo v historickém centru, tomu také odpovídá jeho renovovaný goticko-renesanční vzhled. I celková atmosféra při posezení v hotelové restauraci, která je z části vydlážděna kameny, napovídá, že jde o hotel spíše konzervativnějšího stylu. Ubytovací kapacita je 42 osob, nabízí se možnost přistýlky pro dalších 14 osob. Pokoje jsou vybaveny koupelnou, toaletou, televizí, telefonem, satelitem a také starožitným nábytkem. Stylové prostředí starověkého domu nabízí využití restaurace, salóнку, loveckého salóнку a vinárny například pro oslavy různého charakteru a pracovní schůzky. Jiné využití volného času v tomto hotelu není, pokud se nepočítá ještě možnost pátečního grilování.

3. 4. 3 Hotel Park

Hotel Park se nachází v okrajové části města, v klidném prostředí. Ubytovací kapacita hotelu je 120 lůžek se standardním vybavením, koupelnou, sprchovým koutem, toaletou, rádiem a telefonem. Stravování zajišťují dvě restaurace a salonky, kde lze pořádat různé semináře s videoprojekcí, výstavy a školení. V hotelu se nachází kadeřnictví, výhodou je možnost masáží v blízkém rehabilitačním centru. Součástí komplexu je i moderně technicky vybavený kongresový sál, který má multifunkční využití. Konají se zde kongresy, kulturní a reklamní akce, divadelní představení a módní přehlídky. Kapacita sálu se pohybuje od 300 – 600 osob, záleží na druhu akce, která se zde pořádá. Tyto prostory jsou jednoznačně největší v Prachaticích, problémem je nedostatečná kapacita ubytovacích míst při velké akci. Samostatně hotel doplňující volnočasové aktivity nenabízí, prosperuje však ze svého umístění blízko sportovního areálu v Prachaticích, kde zajišťuje účastníkům plavání pro skupiny, možnost využití atletického hřiště, tenisových kurtů, fotbalového hřiště, skateboardového areálu a in-line

3. 4. 4 Hotel Parkán

Hotel Parkán je zajímavý především svojí minulostí, je situován v domě, jehož historie sahá do XIV. století (v tomto století byly Prachatice povýšeny na město) a nachází se v klidové zóně historického centra. Jedná se o jeden z nejstarších kamenných domů v Prachaticích a je zapsán v seznamu kulturních památek. V roce 1992 byla zahájena kompletní rekonstrukce zcela zdevastovaného domu na hotel, která byla dokončena v srpnu 1993. Pokoje jsou standardně vybavené, ale turisté zde nenajdou dva stejně dispozičně uspořádané pokoje, neboť majitelé hotelu vycházeli a plně respektovali minulost domu. Dům je součástí městského opevnění a jeho vnější, více než dva metry silná zeď, byla původně zdí hradební (tuto zeď mají možnost vidět jak návštěvníci restaurace, tak hosté v některých pokojích v prvním patře, jejichž okna jsou původní střílny obránců města). V dobách mírových byly na toto vnitřní pásmo hradeb přistavěny měšťanské domy. A prostranství mezi vnějším a vnitřním hradebním pásem se nazývá právě parkán, z něho je tedy odvozen název hotelu (známý a dobře zachovaný je například v Táboře či Jihlavě). Při vstupu do hotelu z opačné strany, z ulice Věžní, se turisté dostanou do původní síně s rekonstruovaným trémovým renesančním stropem.

Dalším dokladem dlouhé historie domu je tajemná studna znovuobjevená až při rekonstrukci domu, která se dnes uplatňuje v interiéru restaurace. Některé předměty,

kteře se podařilo objevit při jejím čištění, jsou dnes v Prachatickém muzeu. Zajímavostí je i systém ohřevu teplé vody a vytápění hotelu. Majitelé hotelu byli jedni z prvních v Čechách, kdo tento problém vyřešil instalací ekologicky i ekonomicky výhodného tepelného čerpadla, které využívá tepelný potenciál dvou 130 metrů hlubokých vrtů. Samostatné atraktivity pro volný čas hotel nenabízí žádné, pouze poukazuje na možnost turistických výletů v Prachaticích.

3. 4. 5 Hotel Saturn

Hotel Saturn je umístěn nedaleko od Prachatic, v klidném prostředí Chráněné krajinné oblasti Šumava. Je postaven na okraji malé rekreační osady Křišťanovice, v nadmořské výšce 800 m a stojí na písčné pláži nedaleko rybníka s možností koupání. Hotel je vzdálen 1,5 km od státní silnice číslo 141, na poloviční cestě mezi městy Prachatice a Volary. Kapacita hotelu je 80 lůžek, jeho součástí je restaurace, kavárna, vinárna, parkoviště, společenská místnost, školící místnost. V hotelu je možno zakoupit rybářský lístek a povolenku pro lov v jihočeských revírech. Hotel zajišťuje autokarové výlety po jižních Čechách i po rakouském a německém pomezí.

3. 4. 6 Zhodnocení nabídky hotelů v Prachaticích z pohledu využití volného času

Nejlepší hotel, který poskytuje nejvíce možností pro využití volného času je jednoznačně hotel Albatros. Je ideálním místem pro rodiny s dětmi, díky squashovému kurtu i pro mládež a lidi v produktivním věku. Masážní vířivka a sauna je vhodná i pro seniory. Hotel je hodnocen tedy jako nejlepší a zároveň jediný, který nabízí více možností pro volný čas svých klientů. Ostatní hotely jsou z hlediska volného času hodnoceny negativně, chybí v nich více možností na využití volného času, sportovně-rekreačních aktivit, které je možné provozovat uvnitř hotelu (například bowling, fitness, solárium).

3. 5 SWOT ANALÝZA - POSTAVENÍ PRACHATIC V CESTOVNÍM RUCHU

SWOT analýza hodnotí vnitřní faktory (silné a slabé stránky) a vnější faktory (příležitosti a ohrožení) cestovního ruchu na Prachaticku. Vychází z infrastruktury a suprastruktury cestovního ruchu na Prachaticku, ze zjištěného potenciálu jednotlivých forem cestovního ruchu dle převažující motivace na účasti a z volnočasových aktivit, které nabízejí hotely v této oblasti.

Tabulka číslo 1: SWOT analýza

Silné stránky

- dobrý image regionu Šumavy, dobrá geografická poloha regionu ve střední Evropě ve vztahu k zahraniční poptávce
- atraktivita oblasti pro cestovní ruch, existence Národního parku Šumava, Chráněná krajinná oblast Šumava, Boubínský prales
- relativně dobré životní prostředí, ovzduší a klimatické podmínky
- péče o památky a historické jádro města – Městská památková rezervace, Historické město roku 2002
- celková bohatá historie regionu a velmi vysoký kulturní potenciál
- pravidelné kulturně-společenské akce v roce
- zapojení města do projektu Jihočeské vítání léta – otevření turistické sezóny
- dostatečná ubytovací a stravovací kapacity
- velmi dobré podmínky pro sportovně-rekreační cestovní ruch
- dobré podmínky pro cykloturistiku (ekoautobusy, kolovlaky), pěší turistiku, zázemí pro běžecké a sjezdové lyžování, možnost hippoturistiky
- hustá síť turistických stezek a naučných stezek a cyklostezek
- atraktivita lokálních železničních tratí
- výborné podmínky pro cestovní ruch orientovaný na poznávání přírodního prostředí, kulturně poznávací cestovní ruch a cestovní ruch se vzdělávacími motivy

Slabé stránky

- drsnější klimatické podmínky a velká členitost reliéfu
- nedostatečná infrastruktura cestovního ruchu – špatné napojení na hlavní komunikační trasy, špatný technický stav některých komunikací, málo parkovacích ploch ve městě
- nedostatečné technické vybavení pro handicapované osoby
- nedostatek ubytovacích kapacit vyššího standardu
- chybí opravy a půjčovny jízdních kol
- špatná infrastruktura některých lyžařských středisek
- hippoturistika nenabízí dostatečné ubytovací a stravovací možnosti přímo ve stájích
- ekoturistika a agroturistika není rozvinutá
- dosud nevyužita možnost lázeňského cestovního ruchu
- negativní projevy přetížení atraktivních oblastí rekreace a cestovního ruchu automobilovou dopravou

- špatný technický stav železničních tratí a zařízení
- nevyhovující podmínky pro profesně orientovaný cestovní ruch, dobrodružný cestovní ruch a nábožensky orientovaný cestovní ruch
- nedostatečná nabídka balíčků služeb pro turisty
- nevyužité možnosti animace v cestovním ruchu
- malá možnost využití volného času v hotelech
- málo zábavných a zážitkových zařízení obohacující účast na cestovním ruchu
- problém s využitím sportovních zařízení ve městě

Příležitosti

- výhodná poloha vzhledem k členským zemím Evropské unie
- využití stávajících kapacit pro další rozvoj cestovního ruchu - Léčebné centrum svaté Markéty
- využití potenciálu Národního parku Šumava
- zapojování Prachatic do široké nabídky turistických atraktivit na Prachaticku
- rozvoj nabídek orientovaných na cílové skupiny
- přeshraniční propojení nabídek s německou a rakouskou stranou
- zvyšování atraktivnosti a image regionu
- zlepšení vzhledu některých sídel ve městě
- zlepšování a rozšiřování struktury nabídky a kvality služeb
- využití potenciálu regionu pro rozvoj vícedenní rekreace, venkovské turistiky, agroturistiky
- rozšiřující síť naučných stezek, turistických stezek a cyklistických stezek
- další využívání ekologických forem dopravy sloužící k obohacení turistické nabídky
- jednotné značení cykloturistických tras v celém regionu

Ohrožení

- silná tuzemská a zahraniční konkurence
- nedostatek kvalifikovaných pracovních sil, jejich odchod do větších měst v důsledku klesající konkurenceschopné nabídky
- zvyšování intenzity individuální motorové dopravy
- nebezpečí poškození přírody a krajiny cestovním ruchem
- necitlivé zásahy do krajiny a osídlení

Vlastní zdroj

3.6 SWOT ANALÝZA – CÍLOVÉ SEGMENTY TRHU

Následující SWOT analýza je zaměřena na vybrané segmenty trhu a sleduje, jaké mají možnosti využití volného času na Prachaticku. Segmenty byly vybrané podle rozdělení v odborné literatuře a zároveň se podle předchozích zjištění nabídky města a hotelů jeví jako nejvhodnější cílové skupiny zákazníků. Rozdělení stručně jednotlivé skupiny charakterizuje.

Tabulka číslo 2: SWOT analýza - mládež

<p>Mládež – jde o věkovou skupinu 15 – 24 let, nejezdí na dovolenou s rodiči a ještě nemají rodiny vlastní.</p> <p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none">
• výhodná geografická poloha
• turisticky atraktivní krajina
• možnost tandemového seskoku padákem
• areál skateboardu a in-line
• snowboarding a sjezdové lyžování pro začátečníky i pokročilé <p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none">
• pro některé velká členitost reliéfu
• relativně málo nočních a zábavných podniků <p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none">
• další rozšíření nabídky služeb hotelů
• rozšíření nabídky sportovních aktivit
• tvorba komplexních balíčků služeb <p>Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none">
• vývojové trendy na trhu cestovního ruchu (pokud na ně Prachatice nedokáží reagovat)
• návštěva jiných měst
--

Vlastní zdroj

Tabulka číslo 3: SWOT analýza – Rodiny s dětmi

<p>Rodiny s dětmi – ve většině případů jsou rozhodující věkovou skupinou určující obsahovou náplň nabídky pro tento tržní segment děti do 15 let. Požadovaná je vysoká míra animace pro děti, jde v převážné míře o neorganizovaný typ cestovního ruchu.</p>

Silné stránky

- geografická poloha
- možnost výletů do přírody, naučné stezky, hippoturistika
- snowboarding a sjezdové lyžování pro začátečníky i pokročilé
- dětské naučně-zábavné centrum v Hotelu Albatros
- plavecký bazén s dětským koutkem

Slabé stránky

- málo zážitkových zařízení

Příležitosti

- širší nabídka atraktivit pro děti
- nabízení balíčků služeb

Hrozby

- vysoká úroveň konkurence

Vlastní zdroj

Tabulka číslo 4: SWOT analýza – lidé v produktivním věku

Lidé v produktivním věku – zahrnuje velice širokou věkovou skupinu s nejvíce rozvinutou a rozdílnou motivací k účasti na cestovním ruchu, tuto skupinu nelze jednoznačně charakterizovat. Vytvářejí se zde užší věkové kategorie, například lidé ve věku 40 – 50 let, kteří jsou ekonomicky zajištěni, mají samostatné děti a možnost aktivně se účastnit cestovního ruchu.

Silné stránky

- výhodná geografická poloha
- historické jádro města
- možnost kulturního vyžití, řada kulturních akcí ročně
- krajina vhodná pro pěší turistiku, cykloturistiku a další sporty
- naučné stezky, zajímavé cíle výletů v blízkosti města

Slabé stránky

- členitost reliéfu – může být pro některé turisty náročné
- málo atraktivit zpříjemňující volný čas v hotelech i ve městě
- nejsou vytvořené balíčky služeb

Příležitosti

- obnova Léčebného centra svaté Markéty
- nabídka zdravotních, regeneračních a rekonvalescentních pobytů vzhledem k obnově Léčebného centra svaté Markéty

Hrozby

- vysoká úroveň konkurence

Vlastní zdroj

Tabulka číslo 5: SWOT analýza - senioři

Senioři – nejsou již většinou v pracovním poměru, mají mnoho volného času, chuť cestovat a většinou disponují i odpovídajícími prostředky. Vzhledem k prodlužujícímu se věku bude tato skupina zaujímat stále větší význam na trhu cestovního ruchu.

Silné stránky

- geografická poloha, dobré klimatické podmínky
- bohatá historie města, renesanční centrum
- možnost výletů a poznávání Šumavy
- méně náročné naučné stezky

Slabé stránky

- reliéf krajiny většinou náročný pro méně zdatné turisty
- neexistují balíčky služeb pro seniory

Příležitosti

- Otevření Léčebného centra svaté Markéty
- nové možnosti trávení volného času a rozšíření nabídky atraktivit v Léčebném centru

Hrozby

- konkurence

Vlastní zdroj

3. 7 SHRUTÍ NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH VÝSLEDKŮ

Třetí kapitola zahrnuje charakteristiku vybrané lokality, tedy města Prachatice a okolí, popis infrastruktury a suprastruktury v této oblasti, rozdělení a možnosti cestovního ruchu na Prachaticku z hlediska jednotlivých motivačních forem, SWOT analýzu postavení Prachatic v cestovním ruchu a SWOT analýzu vzhledem k jednotlivým segmentům trhu.

Nabídka města – využití volného času

Využití volného času na Prachaticku lze rozdělit do dvou základních skupin. Obě zde mají velmi dobré podmínky vzhledem k poloze a historii města. První skupina, sportovně-rekreační má dobré zázemí v cykloturistice, pěší turistice, běžeckém a sjezdovém lyžování. Přestože je zde krajina předurčena k těmto druhům sportu, není zde ještě zcela zajištěna dostatečná infrastruktura, technický stav některých cyklotras není vhodný, chybí půjčovny a opravy jízdních kol. Další možnosti sportovního využití jsou pochybné. Ve městě se sice nachází základní vybavení v podobě plaveckého bazénu, fotbalového hřiště a dalších. Slouží však ve většině případů spíše místním obyvatelům než turistům (mimo plavecký bazén), neboť se vyskytují problémy s jejich využíváním. Pokud se týče obohacení a oživení účasti na cestovním ruchu, nabízí město pouze malé možnosti v podobě naučných stezek. Město postrádá více sportovně-rekreačních atraktivit, více zážitkových zařízení, více dobrodružství pro turisty, komplexní balíčky služeb zaměřené na cílové skupiny.

Druhá skupina, kulturní, má velmi dobré zázemí v podobě historie města a kulturně-společenských akcí, které se zde pravidelně pořádají.

Nabídka hotelů – využití volného času

Nabídky hoteliérů jsou z pohledu volného času velmi zanedbané a nedostatečné. O využití volného času svých klientů se stará pouze hotel Albatros.

Po celkovém zhodnocení se došlo k závěru, že se v Prachaticích nacházejí dobré podmínky pro cestovní ruch orientovaný na poznávání přírodního prostředí, kulturně poznávací cestovní ruch a cestovní ruch se vzdělávacími motivy. Naopak špatné podmínky pro profesně orientovaný cestovní ruch, dobrodružný cestovní ruch a nábožensky orientovaný cestovní ruch.

4. NÁVRHOVÁ ČÁST – ATRAKTIVITY PRO VOLNÝ ČAS

Návrhová část se týká možností rozšíření a zlepšení nabídky pro volný čas na Prachaticku. V návrhové části vycházíme především ze slabých stránek zjištěných při SWOT analýze v kombinaci s trendy cestovního ruchu.

4.1 OBECNÉ NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ

Obecné návrhy se týkají města Prachatic jako celku, vycházejí z informací zjištěných ve třetí kapitole. Vzhledem k těmto informacím navrhujeme: Zaměřit se a podporovat především kategorii cestovního ruchu zaměřenou na sportovně-rekreační aktivity, poznávání přírodního prostředí, kulturně poznávací turismus, cestovní ruch se vzdělávacími motivy a zdravotně orientovaný cestovní ruch.

Navrhujeme vybudovat a zpřístupnit turistům další sportovní zařízení, jako je například zážitkové lázeňství – aguapark, golf, bowling. Obohacovat naučné stezky, cyklostezky a rozšiřovat dále jejich nabídku, důležité je také zlepšování infrastruktury zimních středisek. Dále navrhujeme rozvoj agroturistiky a ekoturistiky. V Léčebném centru svaté Markéty při znovuotevření navrhujeme zařadit do nabídky wellness pobyty či vybudovat nový speciální wellness hotel. Hotelům navrhujeme zaměřit se více na využití volného času turistů. Vybudovat více sportovních a rekreačních zařízení a dále půjčovat kola, lyžařské vybavení, hole Nordic Walking, kolečkové brusle, koule na petang.

Dále zde uvádíme nové atraktivity, které by měly přispět k dalšímu rozvoji cestovního ruchu na Prachaticku a balíčky služeb pro jednotlivé segmenty trhu.

4.2 NOVÉ ATRAKTIVITY

4.2.1 Nordic Walking

Jedná se o nový styl turistiky, o aktivní chůzi v pravidelném rytmu, kde jsou do jednoho pohybu zapojeny ruce i nohy. Tohoto efektu lze docílit pomocí speciálních hůlek, které koordinují pohyb končetin do jednolitého a pravidelného pohybu. Tím se upraví rytmus dýchání a zpravidelní se tepová frekvence. Rytmus pohybu, náročnost trati i vzdálenost si turisté volí sami. Nordic Walking díky pohybu paže – hůl a optimální technice rozpohybuje 90 % celkové svaloviny těla, zvyšuje spotřebu kalorií ve srovnání s chůzí

bez holí, je šetrnější ke kloubům a vazům dolních končetin, zlepšuje srdeční činnost a výkon oběhového aparátu.

Nordic Walking dále uvolňuje napětí svalů v oblasti ramena – týl a působí preventivně proti bolestem v zádech, obzvláště u lidí, kteří mají sedavé zaměstnání. Severská chůze je optimální outdoorový trénink k redukci váhy, je nejvhodnější outdoorové sportovní odvětví k rehabilitaci po sportovních úrazech a zlepšuje koordinaci. Nordic Walking je velmi jednoduchý, lehce naučitelný a přirozený pohyb, který zprostředkuje na rovném terénu velmi jistý pocit při chůzi a tím představuje také pro starší lidi bezpečnou možnost pohybu. Dá se provozovat po celý rok, za každého počasí a také s normálním sportovním oblečením. Po provozování tohoto sportovního odvětví je současně zlepšována vytrvalost, jsou posilovány nohy, hýžděové svaly, i veškeré svaly horní části těla.

Proto navrhujeme možnost zapůjčit si hole potřebné pro Nordic Walking v Prachaticích, trénink s instruktorem, budování nových stezek zaměřených přímo na tento způsob aktivního trávení volného času, vybavené tabulemi s popisem trasy a informacemi potřebné pro tento druh turistiky.

4. 2. 2 Wellness pobyty

Při znovuootevření Léčebného centra svaté Markéty navrhujeme kromě ozdravných pobytů, vytváření nových balíčků služeb pro širší veřejnost, spojující wellness pobyty, masáže, přednášky o zdravém životním stylu a mnoho jednotlivých procedur. Pod pojmem wellness se rozumí starost o tělo a duši, zahrnuje šest důležitých okruhu, a to tělesné zdraví, nezátíženost duše, flexibilita ducha, pozitivní pracovní nasazení, harmonický osobní život, souznění s přírodou. Dále navrhujeme vybudovat speciální wellness hotel s novou metodikou léčení a moderní terapií, jako jsou hydromasážní a relaxační venkovní bazén, bylinné vanové koupele, klasické rehabilitační a reflexní masáže, speciální masáž hlavy, speciální masáž shiatsu, audiovizuální stimulace pomocí psychowolkmenu. Mezi další procedury navrhujeme zařadit floating, magnetoterapii, hydroterapii a také prvky alternativní medicíny.

4. 2. 3 In – line skating

In - line skating, neboli jízda na kolečkových bruslích se v posledních letech stal velice módním sportovním trendem, kterému přichází každoročně na chuť čím dál více lidí. V Evropě se staví dálkové stezky, které vyhovují nejen požadavkům cykloturistů, ale také „brusloturistů“ – mírné převýšení, hladký povrch, bez autoprovozu a atraktivní krajina. Proto navrhujeme vybudovat stezky vhodné nejen pro cykloturistiku, ale také i pro in – line skating a obchody, kde je možné si zapůjčit kolečkové brusle.

4. 2. 4 Záživnější cykloturistika

Navrhujeme k půjčování cyklistických kol i speciální satelitní navigační systém, který obohatí a zpříjemní turistům cestu. Pomocí přístrojů GPS a satelitů lze získávat velmi přesné informace o poloze a pohybu. Na displeji lze vidět každý pohyb a v každém okamžiku ví uživatel, kde se právě nachází, díky tomu se nemá šanci ztratit. Přístroj mimo jiné naviguje k cíli, ukazuje dojezdovou vzdálenost, nadmořskou výšku, čas východu a západu slunce. Ukazuje, po jaké jede uživatel cestě nebo silnici, kde může jít přes most nebo kde se musí přebrodit, kde je železniční trať, jezero nebo řeka. Poskytuje nepřehledné množství informací i o absolvované cestě. Přístroj se vejde do kapsy či se dá nechat uchytit na rámu kola, je velmi lehký. Navíc i odolný proti vodě. GPS lze využít nejen při jízdě na kole, ale i při běžné turistice, lyžování nebo jízdě v autě. Cestování s tímto přístrojem poskytne jistě cykloturistům větší zábavu a potěšení z jízdy.

4. 2. 5 Více dobrodružství

Navrhujeme zařadit do nabídky města více prvků dobrodružného cestovního ruchu. Jako je například lezení po horolezecké stěně, dominantní věži nebo zaměření na určitou techniku lezení – rejbasy, spáry, komíny, stěny, intenzivní sportovní lezení, přeskoky, výuka technik jištění a postupové jištění, slaňování, prusíkování či kontrolovaný pád.

Realizovatelnost návrhů je závislá od finanční situace města Prachatice i jednotlivých hotelů. Je možné využít i dotace z fondů Evropské unie. Přesto například návrhy Nordic Working, In-line skating, záživnější cykloturistika a více dobrodružství nejsou natolik finančně náročné a mohou oživit složku volného času.

4.3 BALÍČKY SLUŽEB PRO CÍLOVÉ SEGMENTY TRHU

Vzhledem k faktu, že Prachatice nenabízejí žádné balíčky služeb pro turisty, navrhujeme, zaměřit se na jednotlivé cílové segmenty trhu a vytvořit pro ně přesné a ucelené nabídky. Jde o sdružující aktivity, které obohacují volný čas a účast na cestovním ruchu. Všechny jsou v rozsahu tří dnů a počítá se již s realizací předchozích návrhů. Tyto balíčky služeb mohou být nabídnuty cestovním kancelářím k dalšímu prodeji, popřípadě je hotely mohou nabízet jako fakultativní výlety. K návrhům je zároveň vyčíslena předběžná kalkulace. Předběžná z důvodu odhadnutí tržní ceny jednotlivých předchozích návrhů, které zatím nejsou v Prachaticích realizovány.

Mládež – Naplno a s odvahou

Pro mladé lidi navržený program spojuje prvky dobrodružství, zábavy, pohody a relaxace. Je určen pro skupiny, minimálně dvou osob a maximálně 40 lidí. Počítá se s levnějším ubytováním v ubytovnách, neboť u tohoto segmentu trhu je důležitá finanční stránka. Produkt je tedy zaměřen více na aktivitu a program, než pohodlí hotelu.

1. den – příjezd do Prachatic v dopoledních hodinách, poté navrhujeme vydat se na vyhlídkovou stezku kolem Prachatic. Jde o okružní trasu, která vede po okraji prachatické kotliny o délce 15 kilometrů. Stezka je velmi atraktivní, neboť účastníci si mohou prohlédnout město z mnoha pohledů. Po cestě by se vedly různé soutěže a hry. Celková délka trasy je přibližně šest hodin, během nich by si účastníci poznamenávali to, co je nejvíce zaujalo či to, co si přečetli na informačních panelech. V podvečer by nejzajímavější příspěvky byly vyhodnoceny a odměněny.

2. den – Pro zájemce je zařízen tandemový seskok padákem, ostatní se vydají vstříc jinému dobrodružství, a sice zdolání horolezecké stěny pod vedením instruktora. Večer je na programu noční procházka městem a hledání nejkrásnější historické budovy v Prachaticích. Samozřejmě hodnoceno podle mínění účastníků. O nových zážitcích a zkušenostech si poté mohou vyprávět či eventuálně zaspívat v karaoke baru.

3. den – návštěva aguaparku, v podvečer odjezd z města

Na přání je možné celý pobyt filmovat a poté si zakoupit videokazetu či DVD disk.'

Předběžná kalkulace nákladů balíčku služeb – naplno a s odvahou na 1 osobu

Tabulka č. 6 – Kalkulace nákladů

Nákladová položka	Cena v Kč
1.den - bez snídaně	300
večeře	100
2.den - se snídaní	350
horolezecká stěna	200
3.den – aguapark	200
CELKEM	1150

Zdroj vlastní

Předběžná cena je vyčíslena na 1150 Kč / osobu na. Zájemci o tandemový seskok padákem zaplatí cca o 3000 Kč více.

Rodiny s dětmi – Pohádkový pobyt

Pro tento segment trhu jsou navrženy dva produkty. První, je určen rodinám s malými dětmi. Druhý, rodinám s dětmi již staršími. Produkt pohádkový pobyt spojuje prvky zábavy pro děti i rodiče, sportovní aktivitu a odpočinek. Jsou určeny samostatným rodinám s dětmi i větším skupinám. Ubytování v hotelu Albatros, ideálním pro tuto cílovou skupinu.

1. den – příjezd do Prachatic a následná seznamovací procházka města. Odpoledne výstup na rozhlednu Libín. Vrchol Libínu se tyčí nad Prachaticemi do nadmořské výšky bezmála jedenácti set metrů. Z velké dálky dobře viditelná rozhledna na vrcholu byla otevřena 16. září v roce 1883 a pojmenována byla po rakousko-uherském korunním princí Rudolfovi. Na výšku rozhledna měří dvacet sedm metrů a z vrchu je možné si prohlédnout známé šumavské velikány jako je Smrčina, Plechý, Trojmezna a Třístoličník. Navrhujeme zde cestu obohatit o různé pohádkové postavy (strašidla, čarodějnice, čerti, ale i kladné postavy) vyřezané ze dřeva. Děti by je cestou spočítaly a při špatném výsledku jim bude vyprávěna strašidelná stará pověst a legenda o mladíkovi, pokladu, obrazu a jeho záhadném zmizení. Večer jsou pro děti na programu hry v zábavném centru hotelu Albatros. Rodiče si mohou podle chuti zahrát squash či relaxovat u příjemné muziky ve venkovní restauraci.

2. den – na kole na zámek Kratochvíle, s pomocí speciálních úchytných vozíků za kola, kde je možné vézt děti, pokud ještě neumějí jezdit (možnost zapůjčení v hotelu). Trasa je vhodná pro tento segment trhu, přesto však trochu náročnější na kilometry a vyžaduje tedy určitou dávku fyzické zdatnosti. Při únavě je samozřejmě možné trasu pozměnit a přizpůsobit svým požadavkům. Cílové místo je však zajímavé a prohlídková trasa

umožňuje prohlédnout si buď jen expozici krátkého filmu v budově zámku a seznámit se s českou animovanou tvorbou, nebo navštívit kapli Narození Panny Marie a svatého Petra a Pavla. Expozice animovaného filmu připomíná především rodičům dnešních školáků důvěrně známé večerníčky a jiné pohádkové postavy. Chvilku večera mohou děti strávit opět v zábavném centru hotelu. Pro rodiče je na místě relaxace v podobě sauny a masážní vířivky. Před spaním ještě přijdou kouzelníci a dětem rozdají překvapení v podobě drobných dárků.

3. den – soutěž pro děti ve skákání v pytli, hodu šiškou do dálky, hra na indiány. Následuje odpolední návštěva aguaparku a odjezd z města.

Předběžná kalkulace nákladů pro balíček služeb – Pohádkový pobyt

Tabulka č. 7 Kalkulace nákladů

Nákladová položka	Cena v Kč
1. den	800
squash	120
2. den	800
půjčení kola	200
masážní vířivka	120
3.den – aguapark	200
CELKEM	2240

Zdroj vlastní

Předběžná cena je vyčíslena na 2240 Kč/ osobu. Děti do dvou let mají pobyt zdarma.

Rodiny s dětmi - Rodina na kole a koňském hřbetu

Jde o druhý návrh programu rodin s dětmi, o děti již starší. Doporučené ubytování opět v hotelu Albatros. Program je vhodný pro samostatné rodiny či skupiny rodin s dětmi a nabízí prvky zábavy, aktivity a poznávání přírodního prostředí.

1. den – příjezd do Prachatic, návštěva města a muzea, večerní koupání v aguaparku, pro rodiče ideální relaxace v sauně a páře, pro děti tobogány, skluzavky a další zábavná zařízení.

2. den – po cyklotrase na zříceninu hradu Helfenburk, která vede z Prachatic směrem na Vodňany do Bavorova. Helfenburk se tyčí na výrazném vrcholu Malošín, byl zbudován k ochraně a správě okolního panství a měl pro to všechny předpoklady – kromě mohutného opevnění jeho strategická poloha nabízela dokonalý rozhled do okolí, čehož lze využít nyní při jeho návštěvě. Jeho strážní věž je v současné době upravena na

rozhlednu, z které je nádherný výhled do vodňanské roviny a na vzdálené šumavské vrcholy. Zpět se lze vracet po jiné cestě. Večer mohou děti podle věku jít na taneční zábavu či posedět u ohně s rodiči a hrát společenské hry.

3. den – odjezd do nedaleké jízdárny v Netolicích. Zařízeny jsou vyjížďky na koních po okolí, jak pro začátečníky, tak pro pokročilé.

Předběžná kalkulace pro balíček služeb – Rodina na kole a koňském hřbetu

Tabulka č. 8 – Kalkulace nákladů

Nákladová položka	Cena v Kč - dospělí	Cena v Kč – děti
1. den	800	300
aguapark	200	150
2. den	800	300
3. den – jízďárka	250	170
CELKEM	2050	920

Zdroj vlastní

Předběžná kalkulace nákladů na jednu osobu je 2050 Kč, na jedno dítě 920 Kč.

Lidé v produktivním věku – Poznání nového stylu

Program spojuje sportovní a kulturní aktivity. Založen především na novém způsobu turistiky, a sice Nordic Walking. Ubytování doporučujeme v hotelu Albatros, pro ty, kteří se hodně zajímají o historii v hotelu Parkán.

1. den – příjezd do Prachatic, Nordic Walking po Svatopetrské naučné stezce, jde o první seznámení s tímto druhem turistiky. Stezka začíná pod Skalkou, nedaleko městského centra, končí u hřbitova s kostelem svatého Petra a Pavla. Má celkem čtyři zastavení a představuje turistům s přírodní krásy a historické události, které se váží k jednotlivým místům. Následuje podle přání návštěva muzeí, galerie či dalších kulturních zařízení ve městě. Jako večerní atraktivity navrhujeme kolektivní hry dle vlastního výběru – squash, bowling, golf, petang.

2. den – Nordic Wolding na Šumavě, odjezd ráno z Prachatic do Ovesné, kde začíná nejstarší přírodní naučná stezka na Šumavě a druhá nejstarší v Čechách, jde o Medvědí stezku. Po cestě bude instruktor vysvětlovat a dále představovat vše potřebné o Nordic Walking.

3. den – wellness program, speciální masáže, koupel v hydromasážním a relaxačním bazénu

Předběžná kalkulace balíčku služeb – Poznání nového stylu

Tabulka č. 9 – Kalkulace nákladů

Nákladová položka	Cena v Kč
1. den	800
půjčení holí Nordic Walking	150
muzeum, galerie	70
společenské hry	200
2. den	800
cesta do ovesné	50
wellness program	500
CELKEM	2570

Zdroj vlastní

Předběžná kalkulace na osobu za pobyt je vyčíslena na 2570 Kč.

Senioři – Balíček plný zdraví

Program pro seniory je zaměřen především na zdraví, získání energie, relaxace a odpočinek. Ubytování v Léčebném centru svaté Markéty či speciálním wellness hotelu. Program je určen pro jednotlivce i větší skupiny.

1. den – příjezd do Prachatic, procházka městem, koupel v hydromasážním bazénu, masáž shiatsu. K večeru procházka městem po stezce – Prachatické hradby.
2. den - magnetoterapie, hydroterapie, večer golf
3. den – vanová koupel se solí z Mrtvého moře, celková masáž těla

Předběžná kalkulace balíčku služeb – balíček plný zdraví

Tabulka č. 10 – Kalkulace nákladů

Nákladová položka	Cena v Kč
1. den	650
koupel	300
masáž	220
2. den	650
procedury	500
golf	350
3.den – procedury	400
CELKEM	3070

Zdroj vlastní

Předběžná kalkulace na osobu je stanovena na 3070 Kč.

ZÁVĚR

Dílním cílem diplomové práce na téma „Rozvoj nabídky produktů cestovního ruchu na Prachaticku“ bylo analyzovat oblast z pohledu cestovního ruchu a jednotlivých motivačních forem účasti na turismu. To bylo následně základním východiskem pro celkové hodnocení úrovně cestovního ruchu v regionu a sestavení SWOT analýzy – postavení Prachatic v cestovním ruchu a SWOT analýzy – vzhledem k jednotlivým segmentům trhu.

Analytická část diplomové práce ukázala, že oblast a zejména pak samotné město Prachatice disponují přinejmenším dostatečnou nabídkou v oblasti cestovního ruchu. Nejlepší zázemí zde zaujímá cestovní ruch sportovně-rekreační a kulturně poznávací, cestovní ruch se vzdělávacími motivy a cestovní ruch zaměřený na poznávání přírodního prostředí. Naopak špatné jsou podmínky pro profesně orientovaný cestovní ruch a nábožensky orientovaný cestovní ruch. Dále byly zjištěny velmi dobré předpoklady pro rozvoj zdravotně orientovaného turismu, který má v Prachaticích svého zástupce v podobě Léčebného centra svaté Markéty. Jeho otevření se však zatím potýká s řadou problémů a jeho budoucnost je nadále nejistá, protože se doposud nenašel vhodný investor k realizaci projektu využívající všechny dostupné zdroje a bohatství dané oblasti, i přesto jej lze považovat za budoucnost cestovního ruchu v této lokalitě.

SWOT analýza zkoumala silné a slabé stránky, příležitosti a ohrožení cestovního ruchu na Prachaticku. Byly zjištěny nedostatečné možnosti doplňkových služeb pro trávení volného času a prvky animace. Obzvlášť ze strany hotelů je v této oblasti nabídka velmi zanedbána.

SWOT analýza vzhledem k cílovým segmentům trhu hodnotila silné a slabé stránky, příležitosti a ohrožení jednotlivých cílových skupin, a sice mládež, rodiny s dětmi, lidé v produktivním věku a senioři. Byla opět potvrzena malá možnost využití volného času, ale nejdůležitějším zjištěním byla skutečnost, že Prachatice vůbec nenabízejí turistům jednotlivé balíčky služeb či produkty, které by spojovaly jednotlivé aktivity v tomto regionu. Nabídka města tedy byla z pohledu základních služeb hodnocena jako dostatečná, z pohledu doplňkových v některých oblastech poněkud zaostává. V užším

pohledu jde o zábavný a aktivní způsob trávení volného času a o nabídku, která by Prachatice odlišila od konkurence.

Právě z této skutečnosti bylo vycházeno při návrhu nových atraktivit a produktů pro cílové segmenty trhu. Realizace těchto návrhů, jakými jsou zapojit do nabídky Nordic Walking, In-line skating, wellness pobyty, více dobrodružství a záživnějších zařízení, by ve velké míře měla přispět k podstatnému zvýšení návštěvnosti regionu. Už samotný fakt, že stále více lidí touží po aktivním trávení dovolené, volného času a celkovému zdravému životnímu stylu, vypovídá o jisté dávce úspěšnosti návrhů.

Další návrhy se týkaly tvorby balíčků služeb pro vybrané segmenty trhu. Lze očekávat, že produkty: naplno a s odvahou, pohádkový pobyt, rodina na kole a koňském hřbetu, poznání nového stylu a balíček plný zdraví by mohly přispět ke zvýšení zájmu o danou oblast, neboť nejsou postavené na jediné atraktivitě.

Analýza cestovního ruchu ukázala, že je zde relativně vysoký potenciál, i přes nepříznivou stránku volného času, který pokud bude využíván, může podstatně ovlivnit úroveň cestovního ruchu v regionu. Navržené atraktivity a produkty mohou být významným impulsem pro to, aby byla nabídky služeb a úroveň cestovního ruchu dále rozvíjena a zlepšována.

Lze tedy konstatovat, že stanovený cíl byl splněn. Nové atraktivity pro volný čas mohou pomoci k celkovému zlepšení nabídky cestovního ruchu na Prachaticku.

SUMMARY

Aim of thesis was to analyse the region from the point of view – tourism and motivation to travel. That was consequently basic point for whole assesment of tourism in the region and compilation both SWOT analyse – the position of Prachatice in tourism and SWOT analyse – segments of market. Second aim of thesis was to create improvement proposals of leisure time in the region of Prachatice

Analytical parth of thesis shows at least adequate offer of tourism. Best was evaluated – sports and recreational tourism, cultural tourism, educational tourim and tourism of natural environment. Deconditioning are for profession oriented tourism and religion oriented tourism. Very good conditions are for healty oriented tourism because of medical center st. Markéta. Inception of centre is able to consider as the future of tourism in region.

From these reasons were new proposals created. Implementation of there suggestions should increase attendance in the region. Proposals are: offer the possibility of Nordic Wolking, In- line skating, wellness tour, more adventure in tours. Fact, that more people long for active spending time, leisure time and healty lifestyle, speaks in benefit and success of proposals.

For selected segments of market was tourism packet created. Tourism packet are called: for young people - roundly and with courage. For families with children – fairy - tale packet, family on the bike and on the horse. Working age – know new lifestyle. Retiring age – packet full of health.

Key worlds: animation, leisure time, turism, motivation to travel, active spending time

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ANDĚRA, M., ZAVŘEL, P. a kol.: Šumava, příroda – historie – život. Baset. Havlíčkův Brod 2003 ISBN 80-7340-021-9

ATTL, P., NEJDL, K.: Turismus I, Vysoká škola hotelová v Praze 8, spol. s r. o. Praha, 2004. ISBN 80-86578-37-2

FENCL, P. a kol.: Prachatice. Město Prachatice. Prachatice 2005. ISBN 80-239-5443-1

MALÁ, V.: Cestovní ruch (Vybrané kapitoly). VŠE, Praha 1999

MARTAN, M.: Šumava (Turistický průvodce). Freytag, Berndt. Praha 1998 ISBN 80-85822-05-9

ORIEŠKA, T.: Technika služeb cestovního ruchu. Idea Servis. Praha 1999. ISBN 80-85970-29-9

PARMOVÁ, D., PARMOVÁ, D.: Provoz služeb v cestovním ruchu. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Č. Budějovice 2003 ISBN 80-7040-611-9

PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J.: Cestovní ruch, výkladový slovník. Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha 2002

PODHORSKÝ, M.: Jižní Čechy (Turistický průvodce). Freytag, Berndt, Praha 1999 ISBN 80-86236-43-9

SLEPIČKOVÁ, I.: Sport a volný čas (Vybrané kapitoly). Univerzita Karlova v Praze. Praha 2005, ISBN 80-246-1039-6

Internetové stránky:

<http://www.prachatice.cz>

<http://www.margarita.cz>

<http://www.prachatice.cz/zp/index.html>

<http://www.tf.jcu.cz/cz-lmenu/katedry/pedag/main>. - studijní materiály Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích uveřejněné na internetových stránkách:

KAPLÁNEK, M.: Pedagogika volného času I. Aktualizované skriptum. České Budějovice 2003

KAPLÁNEK, M.: Kulturní animace. Některé kapitoly z PVČ II, přednášené v LS 2003

OPACHOWSKI, H.: Základní otázky a východiska vědy o volném čase. Překlad přednášky podle jeho knihy Einführung in die Freizeit wessenschaft